UKRAINIAN NEWS
The only Ukrainian Weekly West of Winnipeg
10967 - 97th Street
Edmonton 17, Alta, Canada
Phone: 422 - 5708

RETURN REQUESTED

Річна передплата в Канаді — $5.00
Окреме число: 15 центів

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ
UKRAINIAN NEWS

23 – 30
ЛИПНЯ, 1970.
Число № 30 - 31
тижневик „УВісті" виходить щочетверга в Едмонтоні
РІК XLII VOL. XLII
JULY 23 - 30, 1970.

Пропав совєтський транспортовий літак

Великий совєтський транспортовий літак «АН-22» із 23 членами залоги пропав 18 липня. Літак був у дорозі до Перу, куди віз різні матеріяли для жертв недавнього землетрусу. У суботу літак був недалеко східних берегів Канади і мав приземлитися в Галіфаксі набрати пального, але до Галіфаксу не долетів. Совєтський уряд звернувся з закликом до летунів ЗДА, Канади та Данії шукати за літаком. Дотепершніх розшуки не дали нійякого висліду. В околицях, де літак міг був упасти, панувала густа мрака. Американські летунські станції чули гасло «клич «рятуйте» (С.О.С.) від якогось совєтського літака, що був десь в околиці Гренляндії, але точного місця не було подано. Після того вже нійякого знаку життя із пропалого літака не було. Припускають, що літак упав у Північне море, або розбився на льодовиках Гренляндії.

Принц Чарльз зі сестрою у Білому домі

Після торжеств ювілею Манітоби, королева Єлисавета II та князь Филип від'їхали до Англії, а їхні діти — королевич Чарльз та княжна Анна приватним літаком американського президента полетіли до ЗДА, де були гістьми президентових дочок і зятя Д. Айзенгауера.

Англійських гостей привітав перед Білим домом президент Р. Ніксон, як звичайно там вітають голів держав, за вийняток 21-ого вистрілу з гармат. В час тридневного побуту англійські гості взяли, м. ін., участь у танцювальній забаві, що її дочки президента влаштували в їх честь у Білому домі. На забаві було 700 молодих американок та американців.

До Англії королівські діти полетіли звичайним пасажирським літаком англійської повітряної лінії БОАС.

Мешканці італійського міста Реджіо Калібрія протестували проти призначення конкуренційного міста Катандзаро столицею провінції. В бою між мешканцями міста та поліцією одного мешканця вбито, кількох ранено. На світлині горить автомобіль, що його демонстранти перекинули та запалили.

СССР і Єгипет збільшують співпрацю

Після двотижневого перебування єгипетського прем'єра А. Насера в Москві, видано спільний совєтсько-єгипетський комунікат, у якому сказано, що СССР і Єгипет вважають становище на Близькому Сході, дуже небезпечним, наслідком безперервних воєнних нападів Ізраїля на Єгипет та сусідні арабські країни, і тому обидві країни поклясть співпрацю в політичній, господарській та військовій ділянках.

За вістками з Близького Сходу, СССР доставив Єгипетові земноводні висадні судна, що можуть також їхати по суші. Припускають, що Єгипет захоче висадити своїх вояків на окупованому Ізраїлем березі Суєзького каналу.

Ізраїль чиниться з такою можливістю і приготовляється до відбиття наступу. Американська розвідка повідомила, що Ізраїль або вже має готову атомову бомбу, або має все приготоване, щоб її в короткому часі зробити. У скрутному становищі Ізраїль не звагається вжити атомової бомби в обороні свого існування, бо поразка принесла б Ізраїлеві загибель. Зрештою, це виразно кажуть непримиримі арабські політики, які загалом відкидають можливість порозуміння та замирення з Ізраїлем.

НА ПІВНІЧ

Міністер для справ канадської Півночі Жан Кретієн зрезигнував з подорожі до СССР, бо совєтська влада не дозволила йому відвідати підбігунові околиці СССР, мабуть, з уваги на військові споруди.

Канадська преса радить Кретієнові поїхати в підбігунові околиці Канади, де він ще не бував.

Наш верховний архиєпископ у Франції

До Франції на відвідини української католицької громади, 8 липня прибув верховний архиєпископ і кардинал Йосиф. На міжнародному летовищі Орлі, в окремій вітальні, гостя привітали папський нунцій та представник паризького кардинала Марті з чотирма латинськими священиками, український католицький єпископ Володимир (Малаянчук) з українськими священиками та численною українською громадою, що в звичайний, будень залишила працю, щоб привітати достойного гостя.

Здається, досі у Парижі нійякого українського достойника офіційно не вітали так велично, як Блаженнішого Йосифа.

Голову Української Католицької Церкви привітав екзарх-єпископ Володимир, після чого п. В. Косик, що був господарем привітання, представив привітних представників українських організацій. З черги вітав верховного архиєпископа голова Українського центрального комітету Франції полк. М. Солонар та представник молоді Т. Горішний. Він заступник верховного архиєпископа, що українська молодь у Франції почуває себе повязаною з Україною й цікавиться українським життям, зокрема справою відновлення українського патріярхату. Чотиролітній М. Митрович підніс верховному архиєпископові квіти та сказав короткий привітальний віршик.

10-річчя екзархії

Верховний архиєпископ відповідав по-українськи і по-французьки. Він зазначив, що прибув до Франції, щоб взяти участь у святочному відзначуванні 10-річчя української католицької екзархії. У промові французькою мовою Блаженнішого Йосифа дав короткий огляд українсько-французьких взаємин, що сягають від української княжни Анни Ярославни, почерез київських митрополитів, що їздили на вселенські собори, графа Орлика-генерала Людвика XV до релігійних дівчин 19-го та 20-го сторіччя, з митрополитом Андрієм Шептицьким та політичним провідником отаманом Симоном Петлюрою, аж до сьогоднішніх студентів включно.

Після привітання всі поїхали до собору св. Володимира, де в дверях церкви голова Українського християнського руху Франції інж. О. Мельникович вітав первоієрарха хлібом-сіллю та короткою промовою. Парох собору о. М. Левенець, колишній вихованець Блаженнішого Йосифа, після короткого привітання вручив Блаженнішому ключ від собору. Діти української школи, що її ведуть сестри служебниці, вручили квіти, а Маруся Кудлик привітала його віршем.

В час урочистого Молебня, що його служили з Верховним архиєпископом всі українські священики з Франції, це раз вітав Блаженнішого Преосвященний Володимир, підкреслюючи обставину, що українці в Франції мають власний собор й не мусять тинятися зі своїми богослужбами по чужих церквах. Верховний архиєпископ сказав, що прибув до Франції, щоб відвідати українців у Франції з нагоди 10-річчя екзархії та відвідати славні відпустові місця. Всі старання українців у вільному світі повинні йти в напрямі організування сильної єдиної Української помісної Церкви, бо в Україні Українську Католицьку Церкву переслідують та нищать.

Після Молебня верховний архиєпископ був на вечері в папського нунція.

Пресова конференція

У Парижі верховний архиєпископ був гостем паризького кардинала Марті, який у четвер приймав його святковим обідом. Того ж дня пополудні була пресова конференція верховного архиєпископа з участю 46 журналістів з паризьких газет, радіо й телевізії.

Як скрізь у світі, журналісти випитували верховного архиєпископа про його терпіння та переживання в совєтських тюрмах і таборах, одначе Блаженніший Йосиф відмовився від повідати на ті запити. Зате з'ясував змагання українців-католиків змінити свою помісну Церкву та завершити її патріярхатом.

З Парижу Блаженніший Йосиф вибрався в дорогу до різних українських осередків у Франції та відпустових місць.

Китайці звільняють катол. єпископа

Після 12-річної тюрми в комуністичному Китаю, вийшов на волю американський католицький єпископ 79-річний Джеймс Волш. Єпископ Волш був настоятелем чину отців Мерінолл, що вели місійну діяльність у Китаю. Кілька разів китайські власті радили Волшеві виїхати з Китаю, але він відмовлявся, бо вважав, що його обов'язок — залишитися в Китаї і серед важких обставин вести місійну діяльність.

У 1958 р. Волша арештовано й 1969 р. засуджено на 20 років тюрми за шпигунську діяльність. Своє ув'язнення відбув єпископ Волш в Шанґаї. Він просидів 4 роки в звичайній тюремній келії, а 8 років у тюремному шпиталі, бо був хворий. 1962 року відвідував його в тюрмі його брат. Тоді єпископ сказав, що сумівається чи загалом колинебудь вийде з тюрми. Тепер несподівано його звільнили, і він прибув до Голг-Конґу, де його примістили в шпиталі. Після 12 років єпископ Волш мав змогу знову служити св. Літургію в шпитальній капличці.

Звільняючи єпископа Волша, китайці проголосили, що випускають його з тюрми передчасно з уваги на його вік і недугу.

Єпископ Волш пробув у Китаї на місійній праці більшу половину свого життя.

Одночасно китайці повідомили, що в китайській тюрмі поповнив самогубство 50-річний американський купець Н. Редмонд, якого засудили на досмертну тюрму за шпигунство. Мати Редмонда відвідувала його тричі в тюрмі. Від 1967 р. від нього не було нійякої вістки, а Китайський червоний хрест повідомив Американський червоний хрест, що Редмонд учинив самогубство. Тепер ту вістку потвердив офіційний комунікат, який додав, що тіло Редмонда спалено в крематорії.

У справі звільнення Редмонда веласа в ЗДА широка допомогова акція і на його звільнення зібрано один мільйон долярів.

У Китаї перебуває тепер у тюрмах ще чотири американці-пільоти, що їх арештували китайці, після зіштовхнення літаків. Крім того, є ще невідома кількість американських комуністів, що поїхали туди працювати для Китаю і скоро попали в конфлікт з китайською владою. Вони сидять у тюрмах за «контрреволюцію».

30 липня «УВісті» не вийдуть

„Українські Вісті" в четвер, 30 липня не вийдуть. В той час працівники нашої газети матимуть літній відпочинок.

Чергове число опісля вийде в четвер, 6 серпня.

І у Львові вже є безбожницький музей

І у Львові кол. домініканський костел обернули в безбожничий музей. Там тепер відкрито три відділи: наука, релігія і походження християнства.

Мають відкрити ще чотири відділи: походження православ'я, католицтва та «уніятської» (Греко-католицької) Церкви.

З'їзд металюргів у Ню Йорку

У Ню Йорку відбувся з'їзд металюргів з цілого світу. Були теж українські дослідники: інж. В. Кунда з фабрики Шеріт Гордон у Форт Саскачевані Едмонтону та інженер-металюрг І. Федорченко з Академії наук у Києві.

Інж. Кунда, керівник відділу досліджень фабрики Шеріт Гордон, мав на з'їзді у Ню Йорку доповідь.

МІЖ БОЖЕВІЛЬНИХ

Московський суд визнав молоду совєтську поетесу Наталю Горбаневську за несповна розуму й казав її замкнути в шпиталі для умово хворих. У мешканні Горбаневської поліція знайшла летючки з протестом проти політики уряду СССР.

Американський міністер оборони М. Лерд відбирає присягу від нового шефа американських військових морських з'єднань адмірала. Е. Зумвалта.

Терор у Тибеті

Втікачі із кол. держави Тибету, що тепер окупована комуністичним Китаєм, розказують, що китайці масово арештують тибетанців, роблять над ними публічні суди та публічно розстрілюють їх, щоб залякати населення, яке не хоче визнати китайського комуністичного режиму.

СОВ. КОСМОНАВТИ

Обидва совєтські космонавти А. Ніколаєв та В. Севастьянов, що відбули успішно 13-денний політ у міжпланетні простори, дістали найвищі відзначення і були на бенкеті в Кремлі, де з ними цілувалися найвищі совєтські достойники.

СУДНО ТОНЕ

Канадське вантажне судно, що везло залізо, наїхало в затоці св. Лаврентія на підводну скелю й затонуло, забираючи зі собою вісім моряків і капітана. Дванадцять інших членів залоги врятувалося.

ПОНАД 20 МЛН.

Асекураційні компанії проголосили, що на основі побіжних обчислень, вони виплатять понад 20 мільйонів долярів відшкодування родинам жертв недавньої летунської катастрофи в Торонті.

СПІВАКА ГНАТЮКА ПОРАНИЛИ?

До ЗДА й Канади вийшла неперевірена вістка, що співака Дмитра Гнатюка під час концерту в Польщі хтось убив ножем. Торонтський «Гомін України» повідомляє, що в Польщі Гнатюка хтось поранив ножем, але удар не був серйозний.

Гнатюк перебуває тепер у Києві.

У КАТАСТРОФІ автобусу близько Смітвіл, Па., згинуло семеро дітей.

Коротки вісткы

Кримінальна злочинність в Канаді у відношенні до людей зросла торік на 5%. Майнулого року були 79,162 кримінальні напади на канадців.

Дев'ять індіян та двадцять коней приїхали з Каліфорнії до Кзлгарі на «стемпіді» 2,200 милеву дорогу на кіньох вони переїхали протягом 8 тижнів.

На інтервенцію арабських країн, Румунія обмежила дозволи на виїзд румунських жидів до Ізраїлю. Відтепер річно емігрувати до Ізраїля пустять тільки 30 жидів. В Румунії живе понад 100,000 жидів.

Хулігани кинули бензинову бомбу та запалені папери до церкви Санта Марія делле Граціє в Мілані, Італія, де зберігається славний образ Леонарда да Вінчі «Тайна вечеря». Бомбу в час згашено.

Совєтські рибальські судна, що ловлять рибу на західному узбережжі Ванкуверського острова постійно наїздять на канадські рибальські судна. Міністерство закордонних справ Канади вже протестувало у совєтській амбасаді в Оттаві проти поведінки совєтських рибалок. Покищо безуспішно.

Американський сенат ухвалив виплатити 20 мільйонів долярів як розбудову при міщень Об'єднаних Націй. Увесь кошт розбудови сягає суми 80 мільйонів долярів. З того 64 мільйони мають кошту вати нові будинки, а 14 мільйонів віднова та перебудова дотепершніх.

Індійська поліція звела бій з індійськими комуністами-маоїстами, що узброєні в луки та стріли, жили в лісі й замордували 38 селян. В боротьбі з поліцією згинуло понад 100 індійських маоїстів та їхній провідник.

Протягом тридених вакацій з нагоди Дня незалежности, 4 липня, в ЗДА згинуло в автомобільних випадках 540 осіб.

У Чехо-словаччині 12,000 членів сільських та міських рад викинено у виборі чистки, яку проводить комуністична партія ЧССР. Їх викинено ніби за зняком «приналежности до правих партій». 3,289 залишила свої становища перед чисткою.

Канцлер Західної Німеччини В. Брандт мав приватну зустріч з Папою Павлом VI. Він відвідав теж попереднього італійського прем'єра М. Румора. Папа привітав почин Брандта нав'язати дипломатичні відносини з сателітними країнами.

Американський сенат ухвалив бюджет для міжпланетних польотів на цей рік у сумі трьох мільярдів і 318 мільйонів. Американський конгрес хоче дати на що ціль 122 мільйони більше. Різницю мусять узгіднити.

ВІДКРИТТЯ СОВЕТСЬКОЇ ДОСЛІДНИЦІ МАРІЇТТИ ШАГІНЯН:

У «ГЕНІЯЛЬНОГО» ВОЖДЯ ПРОЛЕТАРІЯТУ БУЛА ЖИДІВСЬКА ГОЛОВА

Родовід Леніна

Марцін ВИЗЕМБЛО

Пізньої осени 1964 Москва була розполітикована. То було зараз після провалу Хрущова і приходу до влади Брежнєва й Косигіна, які для російського суспільства були «білою картою». Наділ спілчалися з поганими пророцтвами, а все це спиралося на суб'єктивних, непевних розрахунках, які аж за рік-два мали набути справжнього характеру.

Хоч наміри нового керівництва були предметом безпастанних здогадів, всі говорили про відкриття, що зробила Марієтта Шагінян. Це, здавалося, навіть заслоновало важливіші справи. Про те відкриття я чув від багатьох. Залежно від знання, віку, розуму, люди краще чи гірше подавали подробиці справи, глибше чи поверховніше насвітлювали її, однак у всіх версіях суть була подібна.

1

Маріетта Шагінян — то російська вірменка, журналістка, що десятки років писала репортажі в центральній російській пресі. Не зобавлена бадьорости й заде-рикуватости, — «дяжди опденоносная і трішки сумашедшая», як її здавна звали, — вона якимось способом уникнула — бо й таке буває — «викінчення» в тридиті роки і на порозі років шістдесятих пішла на пенсію.

Здається, Ісак Бабель колись замітив, що в Росії відставні полковники починають кар'єру історики. Шагінян, як вищі совєтські старшини, пішовши на пенсію, взялася за історію. На вибрі теми її дослідів заважили, може, якісь родинні зв'язки. Шагінян займалася легендарними всеросійськими промислово-торговельними ярмарками в Нижньому Новгороді, що досягли першої половини XIX сторіччя.

Шагінян використала багатий і до того часу, здається, неопрацьований матеріял, що знаходиться в Ленінграді, в тамошньому Державному історичному архіві. Працювала дбайливо і — як незабаром виявиться — доскладно порівнювала роздобуті матеріяли, навіть, здавалось би, не дуже важливі. Як укладала список членів організаційного комітету першого ярмарку, її увагу привернуло те, що в один час цієї її член того комітету, на прізвище Бланк, на ім'я Зендер, а замість нього з'явився Олександер (Александр) Бланк. Не потрібно було великої бистроумности, щоб зрозуміти, що жидівський купець чи промисловець змінив ім'я. що ймовірно, голобно в ті часи, було пов'язане з прийняттям хрищення.

Дослідниця зацікавилася ближче метаморфозою пана Бланка. Виявляється, що був він купцем і лікарем у глибині Росії, в губерніяльному місті Симбірськ. Тут, одак, асоціяції заскакували, навіть почали набувати політичного характеру. Довосенний Симбірськ зветься тепер Ульяновськ і є совєтською Мекою, бо там народився Ленін. А купець Бланк міг мати щось спільне з жидом міжнародного революційного пролетаріяту, бо Леніна мати була з роду Бланків, а й батькові, як відомо кожній совєтській дитині, на ім'я було Александр, — Марія Александровна!

Початковий здогад у ході дальших дослідів набував характеру очевидної правди: мати Леніна, Марія Александровна Бланк, була народженою 1835 року в Симбірську жидівкою, яка перейшла на православ'я аж у порівнянно зрілому віці, незадовго перед одруженням з учителем Ульяновим.

З найкращим наміром, сподіваючись, що таким чином причиниться до проламу антисемітизму совєтської адміністрації, Шагінян загадала вліті 1964 року опублікувати знайдені документи. Погляд Шагінян поділяла редакція журналу «Вопроси історії», здається, одностайно. Вирішено друкувати матеріяли швидко, в одному з осінніх чисел журналу, що того ж таки 1964 року. Та того остаточний склад числа вирішує цензура. Цензор, прочитавши складені документи зі вступом Марієтти Шагінян, усвідомив, що ця річ виходить поза межі його компетенції і звернувся до своїх зверхників. А ті сказали так само, і справа скоро пішла на денний порядок політбюра ЦК КП Совєтського Союзу тоді ще під керівництвом Хрущова. Опинилася наріжні з міжнародними проблемами і становищем сільського господарства.

2

Ех, можна собі уявити, не перший раз і не останній члени громовладного зібрання нишком жалкували, що минули давні добрі часи. Бо за Сталіна, як би таке трапилось, то розстріляли б Шагінян, редакційну колегію журналу, працівників архіву і цензорів, потім розстріляли б тих, що розстрілювали, і таким способом справа знайшла б порівняно легку розв'язку.

Та цей шлях був недоступний. Це, однак, не значило, що зразу політбюро мало задовольнити бажання авторки й дозволити публікацію документів про неаріяське походження Леніної матері. Не знаємо справжніх мотивів рішення. Можна прищускати, що незалежно від того, чи люди, які вирішували, були російськими шовіністами, чи ні, вони з уваги на свої пости в системі влади зробили таке рішення, бо тільки таке рішення могли зробити.

Справа в тому, що в почутті пересічного росіянина, комуніста чи ні, революція й чимось двозначним. Це ніби постійна й найбільша причина народної гордости, але всі усвідомлюють, з якою матеріяльною і моральною руїною вона була пов'язана, з яким кровопролиттям і здичінням. Щонаправда, революція створила базу під міжнародну роль російської імперії, а це вчинили її «інородці»: жиди, поляки, латиші, повалившии насамперед російського царя, а потім тимчасовий російський уряд. Правда, імена Троцького, Каменєва, Чхеїдзе і т.д. покрито анатемою, але в совєтській літературі закріпився образ комісара Когана (Вагрїцький) чи комісара Левінсона (Фадєєва), які впроваджують лад до взнаврізованого російського військового відділу. Прикладів можна навести більше.

Неросійський склад першої ради народних комісарів мусить бути у відчутті російина чимось, однаково драстичним, як у попередній історії є створення державних зародків скандинавськими вікінгами-варягами.

А тепер мало б вийти на верх, що навіть Ленін має пляму в своєму роді, а прикметник «генійальний», якого вживають кожний раз, як згадують його ім'я, мав би бути спадщиною загальновідомої «жидівської голови»? Прізвище Бланк, очевидячки, не російське. В літературі підсувались припущення, що воно німецького походження. Це все ж було заходом підвести до шляхетського звання. Вже в 1970 році, на ювілейній виставці у Стокгольмі, Ленінові знайдено шведські зв'язки! Але — щоб Леніпова мати була просто жидівка!

Не віряч державним архівам, ЦК зажадав передусім виявнень з архіву правоспасної консисторії. Скоро одержано зіставлення документів, що підтверджували хрищення дотогочасного визнавця юдаїзму Зендера Бланка. Як пікантне доповнення пред'явлено записку місцевого священика того часу. Той писав, що Бланк так радів, що, вихрестившись, перестане бути предметом дискримінації, що склікав гостей на обилиху пиятику, через яку — тільки завдяки щасливому збігові обставин — пів міста не пішло з вогнем.

Але вернімось до подій на совєтській вершині. Рішення ЦК було: ні. Обгрунтування рішення було ділом тогочасного секретаря ЦК для ідеологічних справ Ільїчова. Звучало воно більш-менш так: Ленін ніколи не писав про своє жидівське походження. Як так, то тому, що уважав, що цього не слід робити. А воля Леніна була, є і буде для нас свята!

Директорові совєтських архівів, колишньому генералові безпеки Белову відповідна особа сказала: «А у вас, товаріщ Белов, какой то беспорядок в архівах творітся!» Це довело достойника до стану кипіння і «посиленої пильности». Негайно до ленінградського архіву вислано комісію зробити порядок. Даремно працівники архіву доводили, що то не вони укладали правила, за якими досить легко дослідникам дають у руки документи з-перед ста років, що ніхто не міг передбачити, що в провінційному шпаргаллі з минулого сторіччя заховані сучасні державні таємниці. Комісія стверділа, що в Ленінградському державному історичному архіві панує неприпустимий лібералізм. Щоб усунути лібералізм, вирішено звільнити з праці керівника відділу видачі рукописів тов. Мухамедову. А щоб не було обвинувачень в антисемітизмі, вирішено усунути з праці теж тов. Павлову.

3

Вістки про всі ці події розійшлись по Москві більшменш у час, коли Хрущов упав. Коментарі пов'язували цю справу з першими ходами нового керівництва. Команда Брежнєва - Косигіна почувалася змушеною робити спочатку деякі кроки, які могли б, коли не викликати прихильність, то принаймні розброїти недовір'я інтелектуальних кіл. Хрущова в тих колах не любили, однак усвідомлювали те, що за його влади люди вийшли з в'язниць, а також його ролю на 20 з'їзді.

Нове керівництво пожертвувало двома особами. З політбюра усунено Фрола Козлова, який незабаром умер, що за Сталіна був першим секретарем у Ленінграді (після Жданова) і на тій посаді залишив багато кривавих слідів і загальну ненависть. Усунено також із секретаріяту Ільїчова. В Москві добре, дуже добре пам'ятали його статті, коли за Сталіна був головним редактором «Правди».

Надто великої кривди Ільїчову не думали робити. Він мав титул члена Академії наук СССР, який за Сталіна давали всім головним редакторам «Правди»; тож призначили його директором Інституту філософії Академії наук. Ця посада, хоч цього з першого погляду не помітити, дає великі можливості вливати на політичне життя, пускаючи в рух різні ідеологічні тиски. Однак працівники тієї установи виявили досить багато характерности, а час був сприятливий: вони відмовилися прийняти рішення. ЦК своє рішення скасував; Ільїчов став заступником міністра закордонних справ.

До ЦК запрошено теж Шагінян. Її виявили, що рішення, щоправда, було слушне, але воно стосується тільки публікації документів, які наробили б забагато галасу; зате заборона не перешкоджить подати факт в монографічній праці. Авторка на радощах дала 1965 року інтерв'ю «Літературній газеті». Казала, що останнім часом мала великі клопоти, але незабаром з друку вийде її сенсаційна монографія. Не вийшла.

4

У рамах неявного політичного життя плітка грає куди більшу ролю — як інформацийну, так дезінформацийну, — ніж у демократичних державах. Плітка була повсюдна; це зовсім не значило, що вона правдива. Я хотів її перевірити.

З-поміж багатьох людей, що них я міг звернутися, я вирішив спитати академіка Н., тепер уже небіжчика. Ідеологічно він здавався дубувтим та неосвіченим; здавна був посміховиском молодих асистентів. З другого ж боку, особисто була ще людина чесна, що вивільнися в 1937 році, і в глибині душі — критична. Часто і досить щиро вели ми спільні розмови, хоч мені нелегко було достосуватися до системи мовних норм співрозмовника.

І от зненачька я запитав його: «Геннадій Васільєвіч! Скільки правди і скільки неправди в тім усім, що в місті говорять про Шагінян та її відкриття?»

Геннадій Васільєвіч, мабуть, почував себе тоді так, як жидівський бухгальтер, якого рабин — турист з Америки спитав, чи справді колгоспи в Совєтському Союзі коштує 20 рублів. Бухгалтер зрехати не хотів, казати правду боявся; знайшов такий вихід: «Ребе, навіщо вам відразу корова? Краще докладіть ще десять рублів і купіть собі добру гуску».

В кожному разі, я почув бездоганну з цієї точки погляду відповідь: «Яке ж то відкриття Шагінян зробила? Багато з нас знали це давно!»

«Культура», ч. 6.

Париж

МЕБЛІ

Знайшлися меблі Івана Котляревського, того самого, що написав невмирущу «Наталку Полтавку». Ходили ті меблі з рук до рук, та й досі збереглися знаменито. Чудове дерево і чудова робота.

Тепер, повідомляють київські газети, меблі приміщено в музеї.

Дивно, що Ол. Корнійчук, драматург сьогочасної совєтської малоросійщини, прогавив нагоду і не поклав руку на цю спадщину.

Жарт Шевченка

У якогось пана готувався бал. Був там і Шевченко. На столах стояло печене і варене. Шевченкові з дороги дуже хотілося їсти. Він сів і їсть. А тут заходить пан хазяїн. Підійшов до Шевченка і каже:

— Чим відрізняється людина від свині?

Шевченко, недовго думаючи, говорить:

— Людина їсть, коли хоче, а свиня — коли дадуть.

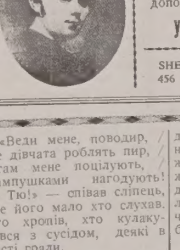

КОЖНИЙ ДАТОК на

Шевченківську Фундацію

допомагає зберегти в Канаді

українську культуру

SHEVCHENKO FOUNDATION
456 Main St., Winnipeg 2, Man.

Фестиваль на Пряшівщині

У Меджилабірцях на Пряшівщині 4 липня був фестиваль культури і спорту. Приїхали туди теж спортовці зі Закарпатської области та зі Сянока.

Учасників було 2,080, повідомляє «Наше життя», 10 липня.

Табір СУМ 2 - 16 серпня

Виховно-відпочинковий табір Ю. СУМ відбудеться від 2 до 16 серпня в оселі оо. василіян над Голубинним озером.

«Просимо зголошувати дітей до п. П. Дацюка, 11422 - 101 вул.; тел. 474-3246. Управа осередку СУМ закликає батьків, щоб якнайбільше дітей цього року відбуло таборування», каже повідомлення.

НЕ ВБИВАЙ

Історична повість (16)

БОГДАНА ЛЕПКОГО

Чуйкевич потішав її, як міг, зсилаючися на милосердя Боже і на розум тетьманський. — Гетьман, — казав, — про людей своїх дбає, а тільки люди не вміють, чи не хочуть постояти за ним, як стояли колись за батьком Богданом. Бунтацією та недовольством усяким заколот великий чинять, доливаючи оливи до вогню.

Ще Чуйкевич свого пива не допив, як від поля наддягнула ватага, душ кількакандидять, не то козаків, не то селян, Бог вість що таке. Вели сліпого дідабандуриста. Перед воротами пустили його.

— Ану ви попаде? — гукали.

— Казав сліпий, побачимо! — відповів дід, кийком шукаючи воріт.

Ніяк не міг попасти і батага ротатася з нього. Аж хазяїка взяла діда за руку і провела в двір.

— Година тобі щастлива, — дякував їй дід, — щоб ти бачила сонце, світ, і діти перед собою, щоб були голі гожа, як вода, весела, як весна, робоча, як пчола, а багата, як свита земля.

— Не добре ти хазяїці бажаєш, діду, — почав хтось із гурту, — бо який хосен землі з того, що вона багата? Пани багатство деруть, а люди з голоду мруть.

Ватага завзялими очима гляділа на козаків у білих сорочках і на старшину, що під липою в холодку попивав пиво.

Розтаборилися осторонь на мураві кругом сліпого діда.

— А нуте, покажи, що вмієш!

Дід бандуру стрів.

— Сумної, чи веселої вам?

— Смутку і так багато на світі, веселої грай!

«Ой була Парася,
Медку напилася,
І в садку - холодку
Спати поклалася».

Хазяїка, щоб не слухати непристойної пісні, пустилася в хату. Але її здержали на ходу.

— Як же це? Не вгостиш нас, хазяйко?

Хазяїка обіцяла дати по чарці.

— По обіцянку на скорій клячі поспішайся, — гукнув молодий парубок, зірвався на рівні ноги, заіржав, як кінь, і побіг за хазяйкою по горілку.

Дід кінчив пісню, як то Парасин сват, з кінця ігнат, припав до пазухи і відганяв мухи.

Дід підморгував і підпригував, рухами доповідаючи слова, а слухачі тішилися, не знати, чим більше, піснею, чи дідом.

Випивши по чарці розказували всячину. — Хто кого перебреше. Той парубок, що іржав до горівки, плів небилицю про те, як то він черешню з власного уха їв. Ще дитиною запхав собі до уха кістку з черешні. Тягнув батько, тягнула мати, і тітки й сусідки і ціла громада, так кістка вилізти не рада. Аж пішов він у похід, раніли його і без пам'яти цілий місяць пролежав. Будить-ся, глядить, а над ним черешня шумить і ягоди рум'яні, ніби губи в Парані. Виросла ця ясноуха йому з правого вуха.

— Ну і що?

— А що ж би, ягоди з'їв, а з черешні зробив хліб, свинюшню, для таких свиней, як ви!

— Ну, це ти вже, небоже, здорово пробрехався, — почав другий, — бо нема такої голови, щоб у ній дереву корінь пустити. Але, що святові, сестри моєї покійної зовиці, виросла гречка на пиці, то це так. Він сім літ не мився, а на восьмий ячився, від неділі до неділі спав і не будився. Аж збудила миля. Може твоя сила, ані сіли не орав, гречка зародила. На руках, на ногах, навіть на спині чиста, кажу вам гречка.

Деякі з Чуйкевичевих козаків поприсувалися ближче, щоб слухати небилиць.

Розказував їх народ, що не мав уже чим журитися, ні хати, ні жінки, ні дітей, ні пана, гуляй, душе п'яна, від ночі до рана!

Сміялися з себе і з цілого світа. Не боялися ні царя, ні Бога, про гетьмана навіть не згадай.

Тільки один мовчки сидів, ніби він з роду сміятися не вміє. Того на решето брали.

— Знаєте, що зробив Оносин? — питався котрийсь, показуючи на мовчазливого товариша.

— Нічого мудрого, але розказуй вашещь!

— Отож, як грабували ми недавно наше містечко, каже жінка до нього: „А піди но ти, Онисиме, може, що притащиш; з одежі або з харчів, щоб не було, придасться, бо біда вовком свище. Дітиська їсти плачуть, а нема їм що до рота ткнуть?"

Пішов наш Онисим, не було його два дні, а на третій, притащив, знаєте що? — дитину! Дівчинку дволітка, не знати навіть чиє, — людське, панське, чи, може, жидівське? „Плакало", казав, „ поміж трупами, змилосердився, та й забрав".

— Свої діти мав, так знаю, що таке дитина, — боронився Онисим.

— А в мене нікого нема, — озвався дядько, чорний, як циган, і засвітив очима. — Сам, як палець, тільки помста ходить за мною.

— І це дружина, якщо другої Бог не дав.

— Як дивлюся на людські достатки, як вони з жінками й дітьми у вигоді живуть, то такий мене жаль за серце стискає, що або їм кінець, або мені.

— І чому б то багачам з бідними не поділитися?

— Захотів молока від бика.

— Попроси в жука меду.

— У них і серед зими не випросиш меду.

— Багач глухий, коли кажеш: дай, а скажи: на, то вчує.

— Багача проси, що глухому дісцю співати.

— Вмерлого не розбудиш, багача не допросишся, його не проси, а сам бери, що візьмеш, те й твоє.

На Чуйкевича поглядали з-під ока. Якийсь сміливий весельчак на череві підповз до нього.

— Мабуть, гарне пиво, — почав.

— Нічого собі, — відповів Чуйкевич.

— Спробував би, так грошей чортма.

Чуйкевич казав і йому дати мірку. Цей випив і втираючи вуса похвалив:

— Є ще гарні пани на світі!

— Лучаються, — відповіли йому, — та мало.

«Веди мене, поводир, / Де дівчата роблять пир, / Отам мене поцілують, / Пампушками нагодують! — Тю!» — співав сліпець, але його мало хто слухав. Хто хропів, хто кулакувався з сусідом, деякі в кості грали.

Зірвався один. — Пускайте мене, не витримаю довше.

Насилу посадили його на місце: — Розжалобився, кажуть, — Куди підеш, ну, куди ти, недотепо, підеш? Сиди між добрими людьми, доки не проженуть.

— Це такий, — пояснював Чуйкевичеві весельчак, що йому жінку й дітей перегнали кудись, не знати де. Багато тепер нещасливого народу.

— А ще більше дурного, — завважив Чуйкевич.

Той глянув на нього з-під ока: — Вашамилість не тутешні мабуть.

— По чім гадаєш?

— Тутешні нашого брата за чоловіка не мають, — а присувається ближче додав: — чоловікові з ото-чей видно, що в нього на душі. Якби ваша милість у погоню за такими, як отсе ми, пускалися б десь поза вуглом. Наш брат свого ворога, як пес нюхом, здалеку чує.

Чуйкевич заспокоїв його, казав, що в його дійсно друге діло, і питався, що це за люди і чиї?

— Свої та Божі. Не в моготу довше страдати; тікаємо.

— Куди?

— Куди Бог дасть. У Вільну Слободу, на Запоріжжя, на Дон, куди нас ноги понесуть, а очі попроводять, щоб тільки вирватися звідси...

В громаді зашумліло. Сварилися. Одні радили не відбігати далеко й дожидатися приходу Булавина, другим спішно було до нього. Наскучило пісяче життя: утеча, скитальство, жах перед погонею. — Хо-дімте казали, а то нас опісля не приймуть, або, як чернь, поженуть перед собою.

Сварка до бійки доходила.

Люди, зацьковані, легко вибухали гнівом і зганяли його на собі, скакали до очей. Ос-ось і пінитеся кровопроливство і костеломство, як хазяїка казала.

Та до того не дійшло. Піднявся цей чорний, як циган і блиснув трізно о-чима.

Тишина...

— Товариші! — почав. — Голото бездомная, сироти безрідні, брати моі бідні! Послухайте правдивого слова. Киньте сварню, до ладу привикайте, до послуху людського. Без послуху і діла нема. Отаман колоту не дозволяє, за бешкет смерть. Походний отаман жадає, щоб ви десятками збиралися, вибираючи собі старшин. Виберіть же й собі отамана.

— Циганові отаманом бути! — закричали кругом. — Циганові!

Поклонився їм. — Покн гурт не зросте вдесятеро, повед у вас. Алеж вважайте: за непослух смерть!

— Хай буде! — відповіли йому.

— А тепер прочитаю вам, що Булавин пише.

Витягнув із-за пояса шматок паперу і став читати, ніби кулями в уші сипав. «Отамани, молодці, дорожні харцизи, вільні усякого стану люди, злодії і розбишаки! Хто захоче з походним отаманом Кондратієм Булавином погуляти чи чистому полю, красно походить, з'їсти і випити смачно, на добрих конях поїздити, — то збирайтесь до мене у вертеп самарські»!

Перервав, обкидаючи громаду очима.

— Всякий дасий на чужі ковбаси, — озвався хтось з гурту.

Циган спалахнув. — Котрий це?

Винуватець підняв руку вгору. — Я.

— Чого?

— Бо всякий вельможний словами приманює нашого брата до себе, а опісля — дзуськи! Добре чужими руками жар загрібати.

Та ще він і не сказав того, як циганова рука зв'язала його, ніби шень сокира. Обілялися кров'ю.

— Так кожному буде, хто важиться торочити чорт зна що.

Покараного облив а л и водою, але ніхто не встоював за ним.

Циган письмо за пояс назад сховав.

Чуйкевич зразу догадався, що це один з агентів, котрих сотнями розсилав Булавин, поширюючи бунтівливі відозви по Україні.

— Який народ! Жаль, що на власну руку починають... Вісь, котрого колеса обертаються кожне в іншій бік.

* * *

Наразі свист, ніби хтось шилом в ухо кольнув. Циган зірвався перший. — За мною!

І ватага хильцем висунулася з подвір'я, тікаючи перед погонею. Остався тільки дід.

Ніби байдуже приграваа на бандурі.

«Гуляй, доно, не боронію, / Хоч би до неділі, / Та дивися, щоб вернула / У сорочці білій...»

* * *

— Розігралося наше море, — говорив до себе Чуйкевич. — Чуда Божого треба, щоб утихомирити його.

Українські вчителі працюють над петицією

(ЯС) Учителі, що належать до Товариства українських учителів провінції Альберти, працюють тепер над петицією, яку подадуть до Освітньої комісії, що її очолює д-р Воутс. У цій петиції будуть відзеркалені побажання щодо поширення навчання української мови у школах Альберти. Зокрема є в плані домагатися, щоб українську мову провадили в початкову школу і, можливо, починати навчання її від першої кляси. Крім того, в петиції будуть висловлені домагання, щоб у телебаченні та в радіо були програми українською мовою. До спеціального створеного комітету для приготування петиції («брі-фу») входять пп. В. Косташ (голова), І. Горецький, В. Кобилюк, М. Задорожна, д-р М. Лупул, И. Мельничук, Ф. Пелех, д-р Яр Славутич, К. Турко, С. Юрківська. Якщо б хтось мав якісь побажання, просять звертатися на адресу голови комітету п. В. Косташа, телефон 433-3235, 8726 - 117 вул., Едмонтон.

ГУРГОВІ ДОСТАВЦІ ДЛЯ

• Шпиталів • Інституцій
• Готелів • Кемп
• Мотелів • Парлорів краси

— ВСЬОГО —
БІЛИЗНИ ® БЛЕНКЕТІВ
• Прострал • Бедспредів і інше.

J. H. HUNTER CO. LTD.
199 Water St. MU 4-5374
Vancouver 3, B.C.

BAYDALA Drug Stores

- Parkade (Cor. 103 St. & Jasper Ave.)
- Avord Arms (Avord Arms Bldg.)
- Northgate Professional Bldg. (12948 - 97 St.)

Specializing in Wigs — Radios — Prescriptions

"OPEN TILL MIDNIGHT ALWAYS"

Шукаєте за новим, приємним та континентальним звуком в музиці? Покличте оркестру

FIORE VECCHIO'S
Orchestra

З власною музичною програмою та з першокласним власним надзвичайним проектом освітлення залі, щоб мати надзвичайно романтичний та пам'ятний вечір. Граємо на забавах, весіллях їтд. При замовленнях просимо дзвонити на тел.: 479-3644

ВИНАЙМАЄМО
НОВУ ПАРАФІЯЛЬНУ ГАЛЮ
на родинні і громадські імпрези

Приготовляємо весільні прийняття по приступних цінах.

Парафія св. Володимира в Калдер (Едмонтон)
12726 — 119 стріт. Телефон: 455-4906 або 454-1177

Пачки до Европи й Азії

Найстарша висилкова фірма на західну Канаду, яка висилає найкращої якости матеріяли англійського виробництва і готові речі всякого роду.

Також приймаємо речі, куплені в Канаді, за котрі мусимо брати всі оплати, що нам наложені.

Оплата за висилку пачки з Англії 11.75 дол. без різниці, чи пачка коштує 40.00 дол. чи 300.00 дол.

М. Лаврин

Overseas European Trading Co.
TEL.: 424-6860 10531 - 97 Street
EDMONTON 16, Alberta

Німецький ресторан у баварському стилі

Якщо хочете провести мило вечір при звуках добірної оркестри та з'їсти смачні німецькі страви, як віденський шніцель, білі мюнхенські ковбаски, гарно присмаженого пструга чи струдель з яблук та інші того роду страви, відвідайте наш ресторан, який уряджений в оригінальному мюнхенському стилі.

Поручаємо теж європейські горілки, вина та смачні німецькі пива.

Відкритий від понеділка до п'ятниці від год. 5-ої попол. до 1-ої в ночі. В суботи від год. 1-ої попол. до 1-ої ночі.

HOFBRÄUHAUS
Tel.: 422-1742
10209 - 97 St., EDMONTON

Сен. Павло Юзик про комісію Бі-Бі: звідомлення кепське, рекомендації добрі

Четвертий том звідомлення королівської комісії двомовности і двокультурности є дивним твором: звідомлення кепське, зате кінцеві рекомендації здебільшого добрі. «Я здивований цією суперечністю», сказав сенатор Павло Юзик, який цього тижня був в Едмонтоні.

Комісія виконала свою роботу «дуже однобічно, і я ставлюся до звідомлення негативно», сказав він «У Вістям».

«Мені, сказав він, не подобається назва „інші етнічні групи", мені не подобається взагалі ввесь підхід комісії до питання мов і культурних спадщин Канади».

Чи справді хвалять?

Один зі службовців міністерства громадянства висловив недавно здивування, що т.зв. етнічна преса хвалить IV том звідомлення. На це сен. Юзик сказав: «Наскільки можу судити з газет, які я читав, етнічна преса критикувала, а не хвалила звідомлення».

Професор Я. Рудницький, на думку сен. Юзика, повинен був рішучіше виступати проти підходу, який видно в IV томі. Рудницький, член королівської комісії, написав свое окреме звідомлення, т. зв. меншинне звідомлення. «Він повинен був домогтися, щоб його звідомлення було подане в IV томі, а цього тому не вдалося зробити. Не знаю чому», сказав сенатор.

Чому в федеральному парламенті, де є посли українського роду, не було виступу проти звідомлення, яке, на думку сен. Юзика, робить українцям Канади криву і шкоду? «Я цим також здивований», відповів він.

«Наскільки можу припускати, уряд прийме, принаймні почасти, рекомендації комісії», сказав гість. Він подав, що восени в Оттаві в Монреалі буде друга конференція представників різних національних груп, теж французької. Подібну нараду організують у Манітобі. Прем'єр Шрайер, сказав сен. Юзик, є прихильником тези про багатокультурність Канади.

Далі домагатися

Федеральний конституційний комітет, членом якого є сен. Юзик, буде вести переслухання в різних містах Канади. «Українці Канади по-

ПОМЕРЛИ

Михайло ПІДЛУЖНИЙ

У Бережанах був великий похорон заслуженого середньошкільного вчителя Михайла Підлужного, який на 90 році життя помер у тому містечку 28 квітня п.р.

д-р Іван БЕЛЕЙ

Лікар д-р Іван Белей умер у Філядельфії 2 липня на 71 році життя. Був родом з Войнилова, Калуського повіту.

Євсевій ЛИПЕЦЬКИЙ

У Байройті, в Німеччині, 18 червня на 81 році життя вмер мистець-маляр Євсевій Липецький, родом з Буковини.

НАША ВЕРХОВНА ГРОМАДСЬКА УСТАНОВА

«РОБИМО ПЕРШІ КРОКИ»

«Робимо перші кроки, і маю надію, що Світовий конгрес вільних українців (СКВУ) буде розвивати свою працю щораз краще й ширше», каже п. Йосиф Лисогір, голова президії секретаріяту СКВУ.

У понеділок 20 липня він відвідав «У Вісті», давав інформації, відповідав на запитання.

Цього року осідком керівництва СКВУ став Ню Йорк, потім прийде черга на Европу, потім на Канаду. Ця «мандрівка», очевидячки, принесить деякі зайві труднощі. Постійний осідок дав би, мабуть, ефективніше керівництво. Однак «для загального добра» треба робити так, як робимо, каже п. Лисогір.

Дехто не має застережень щодо осідку в ЗДА чи Канаді, але з деякими недовір'ям ставиться до Европи. «Це помилка», сказав гість. «У західноевропейських країнах кількість українців порівняно невелика, проте там маємо багато визначних людей. До того ж, Европа є таки Европа. Зміна осідку керівництва СКВУ принесить куди більше користи, ніж шкоди».

Чи керівники СКВУ, маючи так багато завдань, вирішили, що робити найперше? Так, ми, намагаючись не втрачати з ока цілости справ, мусимо найперші справи брати найперше. Часом, однак, обставини несподівано спонукають нашу роботу, сказав п. Лисогір. Він згадав про допомогу українцям Югославії, куди він їздив. «З кожного погляду це було дуже добре».

Яка найбільша перешкода в праці СКВУ?

«Дехто, можливо, скаже: гроші. Я також знаю і розумію потребу фінансової бази», каже п. Лисогір. «Однак коли знаємо, що хочемо зробити, і вміємо зробити, гроші в нас знайдуться. Головна річ — мати більше громадських працівників — знавців діла і фахівців. Для установи з таким широким засягом діяльности, як СКВУ, це конче потрібне».

Й. Лисогір є також одним з керівників Українського конгресового комітету Америки (УККА). Це така установа, як у Канаді — КУК. І саме вказуючи на «демократичні порядки» в КУК, деякі газети часто критикують УККА, де останнім часом, кажуть вони, панує «партійництво і навіть диктатура однієї політичної групи». Як Й. Лисогір дивиться на це?

«Вачите, сказав він, уся справа в тому, що УККА має не такий статут, як КУК. До КУК належать тільки організації й установи. Без уваги на кількість делегатів на з'їзд КУК, у керівництві видно завжди коаліцію і те саме відношення сил. У нас делегати з правом голосу приїздять і голосують, або не приїздять і не голосують».

А чи не можна статут УККА підігнати до статуту КУК? «І такі пропозиції вже висувались. Можливо, що так і буде. Не буду втаювати того, що буде».

В Едмонтоні п. Лисогір був тепер удруге. Кількість українців Канади менша, зрозуміло, ніж десять років тому, але присутність українців у Канаді кожен відчуває, каже він. «Нас в Америці більше, але Америка аж надто велика».

Українознавчі студії в університеті ім. Гарварда, передовому американському університеті — це «наш немалий успіх», сказав п. Лисогір. Він сподівається, що там будуть аж три катедри: української історії, мови й літератури. «Це вже має вплив на інші високі школи».

Філософсько-богословські курси в Римі

В Українському католицькому університеті в Римі 5 липня закінчилися філософсько-богословські курси.

Викладачами були: Блаженніший Йосиф (догматичні питання), митрополит Максим (декілька лекцій про екуменізм), о. Ів. Гриньох (догматичні питання про Пресвяту Богородицю), о. М. Марусин (літургіка), о. Ів. Музичка (катехитика), проф. М. Чубатий, о. Ів. Хома, проф. В. Ленцик (церковна історія України), проф. В. Лев (церковнослов'янська мова).

Викладів слухали черниці василіянки і служебниці, ченці студити, деякі осс. редемптористи, один домініканин, декілька спархіяльних священиків і студенти-миряни.

«Сьогорічні перші філософічно-богословські курси в Українському католицькому університеті були вдалі й успішні, повідомляє УПВюро з Риму. Курси стояли на високому науковому рівні і викликали зацікавлення в учасників. У теперішній час, коли від українських духовників і мирян вимагається не тільки загального знання й орієнтації в складних церковних і богословських питаннях, а й глибокого ознайомлення з історією, структурою, канонічним правом, літургією і цілою духовністю християнського Сходу, отже тими вартостями, що їх зберігає наша помісна Церква, такі курси приниайються до формування відданих своїй Церкві духовників і мирян».

«Треба сподіватися, що в майбутньому такі курси будуть влаштовані щорокy, щоб підготовити справжніх апостолів, які працюватимуть всюди, де житуть вірні нашої Церкви».

СКВУ потребує вашої підтримки

Світовий конгрес вільних українців (СКВУ) потребує підтримки всіх українців, пригадує президія комітету українців Канади.

«Світовий конгрес вільних українців має завдання дати активну допомогу українському народові в його змаганнях за свободу й незалежність та координувати діяльність його членів-організацій згідно з резолюціями, ухваленими на конгресах СКВУ. Цього завдання СКВУ не може сповнити без фінансової допомоги, яку українські організовані громади у вільному світі обов'язані йому дати.

В 1968-1969 роки виконання цих завдань керувала президія секретаріяту СКВУ в Канаді на чолі з о. д-ром В. Кушніром. З початком цього року, згідно зі статутом, осідок президії СКВУ перейшов до ЗДА. Тепер вона — в такому складі: голова — Йосип Лисогір, „генеральний секретар — П. Білинський, скарбник — д-р Б. Гнатюк і член — д-р М. Стахів.

Українська громада Канади, разом з громадами українців усіх вільних країн, зобов'язана забезпечити відповідними фондами працю секретаріяту СКВУ. Президія Комітету українців Канади закликає всіх українців Канади зложити щедрі датки на фонд СКВУ.

Комітет українців Канади звіщіцюваа скликання конгресу СКВУ, а українська громада Канади у великій мірі причинилась до його успіху, а потім до започаткування праці секретаріяту СКВУ, склавши на ту ціль понад 40,000 дол., з чого понад 30,000 дол. покрито зі збірки, а на решту Комітет українців Канади був змушений взяти банкову позичку. Президія КУК вірить, що цього року українці Канади відгукнуться на цей заклик і перевищать щедрі датки на фонд СКВУ на адресу КУК, 456 Мейн Ст., Вінніпег 2, Мая.»

ОРГАНІЗУЮТЬ ПРОПАГАНДИСТІВ БЕЗБОЖНИЦТВА

У західних областях України «при школах створено спеціяльні ради атеїстів; пропагандисти атеїзму — здебільшого вчителі — проводять індивідуальну роботу з віруючими батьками», повідомляє київський журнал «Людина і світ», ч. 5 (колишній «Войовничий атеїст»).

Журнал закликає далі вести наступ «на решткі релігійної свідомости».

ДАРНИЦЯ — КИЇВ — МОСКВА, АБО ДОВГА ТЯГАНИНА В СПРАВІ ІНВАЛІДА

Йдуть скарги з Дарниці

— Знову скарга, — промовила Марія Петрівна Козаченко, коли я показав їй листа інваліда великої вітчизняної війни Д. Білокриницького, переслaного до «Правди». «Як мені набридли ці скарги!»

З війни Білокриницький повернувся калікою. Ордени та медалі на його грудях — посвідка бойових заслуг воїка. В 1968 році виділили йому для пересування автомобіль «Москвич», який підлягав списуванню. Каліка звернувся до Дарницького райвиконкому з проханням дати йому ділянку на будову гаража поблизу домівки.

— Нічого не вийде! — відрізав інспектор райвиконкому для справ упорядкування В. Масальський. — Ми даємо ділянки лише тим інвалідам, у яких авта мають ручне керування.

— Але ж бідя нашого будинку з вашого ж дозволу будуються гаражі для «Москвичів» і для «Волг», — заперечив Білокринициий.

— Це не ваша справа, — надійшла відповідь.

Д. Білокринициий пішов із заявою до голови райвиконкому. Вона скаржника не прийняла, а на його заяві записала відмову. Він їде до Київського виконкому і потрапляє до заступника голови П. Вяньковського. Петро Андрійович переслав заяву до М. Козаченко з резолюцією: «Розглянути на виконкомі».

Виконком райсовста відповідає у виділенні землі під гараж. Інвалід знову й знову звертається до міського виконкому. Звідти висилають у Дарницю писані накази «задовольнити прохання Білокринициького». Але Козаченко твердо стоїть на своєму: «Як я сказала, так і буде». Більше того, Білокринициий підлітав карі за те, що тримає авто під відкритим небом, біля домівки.

Вкінці, інвалід поскаржився на свавілля першому заступникові голови Ради міністрів республіки Н. Соболеві. Тов. Соболь написав розпорядження голові київського міського виконкому В. Гуссву: «Дати інвалідові ділянку землі під гараж у зручному для нього місці». Тов. Гусєв спрямував без затримки це розпорядження до свого заступника В. Антоненка. Той переадресував голові відділу В. Аннищенкові, а цей — архітектам. Архітекти сказали «можна», але райвиконком по-старому вперся «ні».

Про злопригодництво інваліда розповіла газета „Вечірній Київ". Її виступ не обговорювався в Дарниці, зате М. Козаченко надіслала до редакції спростування, радни якого проголошували: «В дальшому прохаю вас статті подібного роду розглядати на місці з керівництвом виконкому».

Сім місяців пізніше газета знову виступила з критикою довгої тяганини, назвала імена конкретних винуватців. У Дарниці обібшли мовчанкою і цей виступ газети. В київському виконкомі партії задікавились незрозумілою мовчанкою дарницьких керівників на критику міської газети і висилкзли... автора допису І. Шпіталя, вимагаючи від нього письмового пояснення. Дісташи його, працівники міськкому заспокоїлись.

Швидко розвивалась історія з гаражем інваліда. До його помешкання приїхала спеціяльна комісія міськвиконкому на чолі з тов. Антоненком. Поіхала і тов. Козаченко. До речі, Марія Петрівна тоді вперше познайомилась з тов. Білокринициким. Комісія дозволила інвалідові будувати гараж у зручному для нього місці.

«Але через деякий час, — пише до «Правди» Д. Білокринициий, — дарницький райвиконком вияви, що під землею на місці майбутнього гаража прокладені якісь комунікації комунального господарства, і будівництво заборонив».

Звертає на себе увагу факт, що з Дарниці частіше, ніж з інших районів Києва, надходять прохання до міських установ та редакцій газет.

— Усі стали письменними, знають закони, тому й пишуть, — пояснила Марія Петрівна. «У нас багато пенсіонерів та інвалідів війни, деякі з них лише те й роблять, що пишуть».

Пенсіонери та інваліди, як відомо, живуть не тільки в Дарниці. В Україні є немало міських чи сільських районів, з яких зовсім не надходять скарги. І ось чому Керівники цих районів намагаються на місці справедливо вирішити всі питання та суперечки, що виникають.

У Дарницькому ж райви конкомі і не пробували розібратися, чому з району при ходить так багато скарг, які їх характер і зміст. Істо рій подібних до нещастя інваліда, ми могли б подати немало. Кожна з них досить недвозначно відповідає на питання, чому так багато дарничан набирає «охоти» братись за перо.

А. Черниченко,
кореспондент «Правди»
м. Київ

переклав ТГЛ

ЛИСТИ ЧИТАЧІВ

КРАЩЕ Б МОВЧАТИ

Прикро вражають мене, православного, деякі виступи деяких православних газет. Української католицької патріярхії — кажуть вони — не може бути. Чому, дозвольте спитати, не може бути? Чи тому, що наші православні митрополії воліють жити кожна окремо?

Вінніпезький «Вісник» (15 липня) не має застережень проти «унітської» патріярхії, але протестує проти «Київсько-галицької» патріярхії. Тут, каже, «мовчати не можемо».

Католики вже перестали дратувати православних назвою «схизматики», а от православний журнал це в 1970 році не покидає назви «уніят».

У Києві нема тепер патріярха ні православного, ні католицького. Дай Боже, щоб були. Покищо є екзарх московського патріярха і жидівський рабин. А дехто в Канаді рисує церковну мапу, куди кому вільно буде йти і куди — ні. Можливо, що в Києві будуть католики. Колись було. Можливо, що й у Львові буде якийсь православний списком.

Зрозуміймо, що зміцнення сили Української Католицької Церкви буде корисне християнській Україні, а також Українській Православній Церкві. Зміцнення сили Української Православної Церкви буде корисне також для українців-католиків.

Покиньмо застарілі полеміки. Не будьмо такими католиками чи православними, які забувають, що вони християни. Бо краще мовчати, ніж розводити ще раз нерозумні речі.

Едмонтон **В. Гаврищ**

НЕ ВІДЧИНЯЮТЬ

Стоїть п'яний під електричним стовпом і товче по ньому кулаками з усієї сили. Підходить другий п'яний і питає:

— Що, нема нікого дома?

— Та ні, — відповідає той, — світиться. Не хочуть відчиняти.

«Пер'яць»

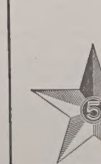

НЕСПОДІВАНКА:

Неперевершена якість знаменитої віскі.
Дуже добра на смак.
Незвичайно приступна ціна.
Зробіть для себе несподіванку.
Сьогодні увечорі.

The easy whisky.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ

UKRAINIAN NEWS

Український католицький тижневик ❖ Виходить щочетверга в Едмонтоні ❖ Видає Спілка «Українські вісті» ❖ Річна передплата в Канаді: $5.00, поза Канадою: 6.00; зміна адреси: 15 центів.

Published every Thursday in Edmonton ❖ Member of the Canadian Weekly Newspapers Association ❖ Yearly subscription in Canada — $5.00, in other countries — $6.00.

Ukrainian News, 10967 - 97 Street, Edmonton 17, Alberta
Телефон 422-5708 Telephone
Second class mail registration number 1035.

УКРАЇНА В ОЧАХ ВАШИНГТОНУ

У Сан-Франціско на недавній конференції державного департаменту були три українські журналісти, яких, очевидно, цікавило питання, як керівники американської закордонної політики дивляться на Україну.

На питання, чому уряд ЗДА цораз менше цікавиться Тижнем поневолених націй, відповідь була: ніякої зміни нема. Президент щороку проголошує той тиждень, а «вже самі представники поневолених націй повинні здати, щоб той тиждень був відповідно відзначений.»

М. Гілдебрандтові, асистентові державного секретаря в європейських справах, представникові «Свободи» поставив такий запит: «Після другої світової війни зникли колоніяльні потуги в Африці і на їх місце постало 42 незалежних держав. Однак у серці Европи існує колоніяльна російська імперія, що поневолила десятки висококультурних народів, з барвистою історичною традицією. Які у вас принципи закордонної політики в трактуванні поневолених народів, що впали жертвою російського імперіялізму вже в 1918 р., приміром, Україна, Білорусь та інші. На кожну гуманітарну дію уряду ЗДА в напрямі збереження незалежности чи охорону перед поневоленням загрожених народам советський уряд чіпляє ярлик американського імперіялізму. Чому ЗДА в своїй закордонній політиці не висувають питання російського імперіялізму?»

Відповідь була така: «Америка не ангажується в пропагандивні змагання з СССР, бо кожна пропаганда має на меті прикрити чорну сторінку життя народів і представити в яркіх, рожевих красках. Всі народи знають про Америку, як одну з світових потуг, без словесних закрасок, шанують її і співпрацюють з нею. Щодо України й інших поневолених народів «ми робимо дещо, дещо краще, але це обмежений кругозір (скоп) нашої діяльности».

«Процеси змін, які заіснували в сателітних державах і довели до ширшого їх усамостійнення, вплинуть теж і на долю народів у середині СССР. Ці зміни, сподіваюся, принесуть лікарство (ремеді) українському народові і іншим».

Кореспондент «Свободи» від себе дає такий коментар: «З відповіді видніє ясний образ про Україну. Це вже не тотожність з Росією, німецька інтрига, чи супершовіністична група інтелектуалів-сепаратистів, а національно-державна одиниця, що прямує до повної незалежности, для якої «ми дещо робимо». Так її розглядають представники американського уряду. Про це нам треба пам'ятати і жертвенно працювати».

Нечемно було б сперечатися за «ясний образ», який, можливо, аж не такий ясний. Якийсь образ якоїсь України в очах Вашінгтону, здається, є. Зокім певно, асистент державного секретаря бачив перед собою Україну в її трьох представниках, яким він сказав: «Ваша українська група дуже жвава, динамічна, діяльна і виявляє велику діяльність».

Виступаючи перед журналістами, В. Роджерс та його помічники обговорили політичне становище у В'єтнамі, в Азії, Африці, Південній Америці, Европі і також на Близькому Сході. У звідомленнях американської преси Близький Схід, якого себто арабсько-ізраїльський конфлікт, висунувся на головне місце, навіть попереду В'єтнаму; решта світу привертає менше уваги або й не привертає. Через це українська участь у конференції має свое значення.

ХАЙ ЗВІЛЬНЯТЬ ПАЧКИ ВІД МИТА

Румунський уряд вдячно приймає кожну допомогу жертвам повені. Після землетрусу в Югославії коробки тієї держави безплатно перевозили з-за океану подароване взуття, одяг і ліки. Чи й совєтський уряд не міг би в цей час скасувати свої неймовірно високі оплати від пачок, щоб добрі люди з Канади, посилаючи пачки в Україну, могли більше допомогти потерпілим від повені?

Президія секретаріяту СКВУ заключає українські центральні установи робити заходи, щоб уряд даної країни подав цю пропозицію совєтській владі. Хай принаймні на рік звільнять від оплати ті пачки, що йдуть у зруйновані області. Сама совєтська преса повідомляла, що шкоди в багатьох областях України величезні.

СКВУ каже, що на випадок згоди совєтської влади буде організована загальна ідя допомоги, як це було після землетрусу в Югославії.

Комітет українців Канади, певно, і без сторонньої пригадки подасть цю пропозицію федеральній владі. Яка буде відповідь совєтського уряду, не будемо згадувати. В кожному разі, з тієї відповіді буде видно, чи совєтський режим журиться також жертвами повені, чи тільки посухою в державній касі.

Нове число «Богослові»

Останнє число «Богослов'я» за 1969 рік, що тепер вийшло з друку, приносить статті: о. Ів. **Гриньоха:** «Символ віри в світлі Христових слів: Я є путь і істина, і життя»; **И. Дачкевича:** «Дві повісті про перенесення мощів св. Миколая до Барі»; Св. **Гордиденського:** «Українські церкви в Польщі» (зі світлинами); Б. **Казимири:** «Успіхи і труднощі у великому замірі» (про митр. А. Шептицького); о. Р. **Мазяра:** «Дунс Скот»; О. **Горбача:** «Південноламківське Євангеліє з 1640 р.».

У відділі «Всячина» подане звідомлення з доповіді кардинала И. Сліпого про св. Тому Аквінського, виголошеної в римському університеті «Анджелікум».

Є також огляд о. Ів. Мушинки про сучасну катехитику, звідомлення про з'їзд дослідників візантійської церковної музики, а також рецензії на нові книжки.

Вибух газу на Закарпатті

У Закарпатській області 23 робітники загинуло від вибуху газу й пожежі. Вони направляли газопровід «Братерство».

Вибух стався 6 липня. «Радянська Україна» (8 липня) обіщає допомогу «потерпілим та їх сім'ям». Отже, людських жертв було там більше.

СВІДЧИТЬ ОЧЕВИДЕЦЬ ІВАН КОЛЯСКА

УКРАЇНА В МОСКОВСЬКОМУ ЗАШМОРЗІ

Т. Г. ЛИТВЯК

З канадсько-французького Монреалю виплив Іван Коляска разом з іншими в серпні 1963 року на польському кораблі „Ватерлі", який і привіз його до Ленінграду, перейменованої з Петербургу колишньої столиці московських імператорів.

Його захопленню перспективою пожити в романтичній землі своїх батьків, землі легендарних козаків, національних традицій та фольклору, землі неозорих блакитних степів, збудкуючих народніх пісень, було безмежне, каже він у своїй новій книжці «Два роки в совєтській Україні».

Їхав Ів. Коляска в Україну як — здавалось йому — на вільну землю, землю без жовтих і без пав, одну з 15 рівних соціялістичних республік-сестер, що вперше в історії людства щасливо розв'язали усі свої соціяльні і національні проблеми і другим кроком, рядісно, йшли до нового, справедливого ладу — комунізму.

Це був час загального підсвідомення в комуністичному світі: злочини Сталіна і кривавe придушення мадярського повстання були зручно забуті; суперечка між Китаєм і Москвою ще не перейшла була меж дискусії; росла група московських поплентачів на посадах голів держав, таких як Сукарно в Індонезії, Кваме Нкрума в Гані, Бен Белла в Алжирі.

22 з'їзд КП СССР пообіцяв завершення побудови комунізму в 20 років. Хрущовська демагогія про мирне співжиття різних систем знаходила багатьох нових прихильників у всьому світі.

Цілих тридцять років Іван Коляска був членом компартії Канади. Його партійна робота протікала в більшості між українцями. Його широкі зв'язки між ними сягали навіть тих, які були проти совєтського режиму.

У Києві він хотів не лише студіювати офіційний курс вищої партійної школи; він хотів також глибше вникнути у саму суть совєтського способу життя, щоб пізніше, після повернення назад до Канади, бути в стані краще пояснити його всім своїм товаришам.

I

Наша — не своя земля відкриває обіймки блудному синові

На початку вересня Коляска прибував до Києва, «міста природніх краси, що лежить на хвилястих горбах ріки Дніпра, з численними парками і багатьма широкими обсадженими деревами, вулицями».

Різні проблеми почали з'являтися зразу ж по вселенні Коляски в студентському гуртожитку. Совєтські студенти-комуністи трималися осторонь від гостя-комуніста з Канади — цілком протилежно до його сподівань. Скоро він почав чутися самотнім та ізольованим серед них.

Були також значні труднощі з харчуванням: постійний брак найнеобхідніших харчових продуктів, навіть хліба; великі черги за всім; повільна, недбала обслуга.

Якість нових житлових будинків була неймовірно низька: був постійний брак потрібних матеріялів, засобів та знарядь виробництва. Якість праці була теж низька. Стіни і стінь у зовсім нових будовах часто тріскались ще перед тим, як будь-хто починав у них жити. Такі будівлі ніколи не пройшли б інспекції на Заході.

Старіші житлові будинки були теж занедбані як зовні, так і в багатьох гірше, всередині. Ціла родина звичайно жила в одній кімнаті. Житкі сходи вели до другого чи третього такого ж сірого, брудного і одноманітного поверху.

Менші будинки також були переповнені ще з часів революції. Вони не мали ні водогонів, ні водопроводових убиралень. Для всіх потреб жінки носили воду з вуличного крану.

Колхозники, ці представники нібито передового комуністичного села, переважно жінки, приїжджали поїздами до столиці України продавати продукти своїх присадибних ділянок. Вони мали зморщені, виснажені обличчя і виглядали далеко старішими від своїх років. Їхня одежа була груба і полиняла, а свій продукт вони несли на базар у мішках, кошиках або старих валізах. На вторговані гроші ці заїжджені представниці прекрасної статі кудували головно хліб, якого не було по селах.

Найбільше вразила Коляску, у перші часи перебування в обітованій землі, майже повна відсутність української мови в столиці України. Кидалось у вічі також нахабне зухвальство москалів. Було незрозумілим, чому велика і багата Україна, що «розв'язала» національну проблему, не вживає своєї рідної мови.

II

Портрет одного з вірних синів партії, або голова міста Києва

Не зважаючи на довголітню, ефективну москвофільську індоктринацію, Ів. Коляска досить швидко побачив справжню, страшну українську дійсність, серед якої він опинився.

20 жовтня 1963 р. помер А. И. Давидов голова міста Києва з 1945 р., москаль і зять Микити Хрущова. Він, як і більшість москалів, що живуть в Україні, не терпів української мови. Населення не любило його не лише за авторитарність, таку типову для совєтських урядовців, але й за його некомпетентність, безладне керівництво, за поширення хабарництва та корупції під його високою протекцією.

Ось один з багатьох прикладів його «урядування». Влітку 1960 року вирішено було будувати греблю у нижній частині злосливого Бабиного Яру, місця розстрілу 90.000 жертв гітлерівського народовбивства в час німецької окупації України. Греблю будувзли з піску, який разом з водою випомповували з дна Дніпра.

У березні 1961 року крізь греблю почала протікати вода. Стурбовані мешканці повідомили міську раду. Інженери доповіли про небезпеку. Але Давидов лишив це все поза увагою: він не вжив ніяких заходів, щоб зарадити диху, яке неухильно наближалося.

13 березня о 8.30 ранку гребля не витримала і лава води з піском бурхнула на заселену внизу долину. Загинуло декілька тисяч людей.

Давидов брав величезні хабарі за всякого роду прислуги, такі, як отримання помешкання. Був він також замішаний у злодійський ланцюг, що спеціялізувався у крадіжці хутер. Такі чутки ходили сред населення Києва про цю московську п'явку.

Його смерть була несподіванкою. Ходили впертi чутки, що він учинив самогубство зі страху бути виявленим публічно. Інші казали, що він помер зі страху від атаки серця.

Могилу Давидова охороняла поліція. «Робітничо-селянська» влада боялась, що хтось його викопас. Саме також вже трапилось з іншим нагородженим багатьма орденами та іншими ласками „щедрої" Москви, гавлітером А. Н. Ларіоновим у Рівні, який, спіймавши на великому шахрайстві, застрелився.

„Вдячне" населення викопало труп цього «вірного сина ленінської партії» і прив'язало його до ганебного стовпа біля його ж могили.

III

Україна, соціялістична змістом, національна формою, себто в московському зашморзі

Досить скоро спостережливий Ів. Коляска виявив, що москалів, у величезній кількості, можна здибати скрізь: на партійних і урядових посадах, на фабриках і заводах, в українських музеях і Зудь-де інде.

Якось він запитав одного високого урядовця в Києві, чому той на його українське питання не відповідає по-українському? Зарозумілий зайда відповів зухвало, що він москаль (русский). Коли ж упертий Коляска запитав його «сіятельство» пана москаля, чому він живе в Україні, то той же з меншим апломбом відповів, що його послали на підсилення місцевого персоналу.

Скоро стало ясно українцеві-комуністові з Канади, що москалі займають головні посади в політичному, економічному, науковому, освітньому та культурному житті України.

Що ж до складу нібито суверенного уряду в Києві, то з ласки Москви зовні він має виглядати нібито українським. Урядовці, які найбільше потрапляють у світло прилюдности і зустрічаються з чужинцями, обережно вибрані; це покірні люди з українськими прізвищами, байдужі або й ворожі до України.

Картина поза лаштунками, тобто реальна структура влади, цілком інакша: після москаля Давидова головою Києва, столиці України, став москаль Гусєв; аж 17 — сімнадцять! — міністрів та їх заступників „суверенної України" — москалі.

Ну, скажіть же, будь ласка: де це на нашій планеті знайти другу таку «суверенну» державу поза межами прямого засягу московських танків та всюдисущого КГБ?

Також нижчі партійні та державні установи пересичені „старшобратіям" елементом, навіть там, де ще недавно москалів взагалі не було. Як приклад цього загального явища можна взяти маленьке містечка Кіцмань на Буковині, де головою районного виконкому є москаль Будков.

Таку ж сумну картину Ів. Коляска побачив в економічному житті України, де зосереджені найбільші індустріяльні комплекси московської імперії: на керівних посадах всюди сидять москалі; на наукових постах знову москалі, або інші „націонал-комуністи", як засобу комунікації, звичайно, „общепонятний язик", тобто ту ж саму мову московського прибульця.

Наїзд москалів на Україну почався зразу ж після катастрофальної для її історії і народу Переяславської угоди 1654 р. Відтоді їх число потойбічно зросло, але тільки після окупації України московськими большевиками воно перетворилось у справжню повінь, бо і Ленін і його спадкоємці, бувши «собіратєлями земель русскіх», перелякані відродженням української самосвідомости, вирішили в корені його знищити.

Після поразки Німеччини в 1945 році, московські осадники нову малювали на захід: терени України «допомагали молодим робітникам Львова на фабриках та будовах опановувати нові ремесла».

Також масово осідають в Україні демобілізовані московські салдати. Серед них багато високих старшин, яким особливо сподобався Київ, і які демонструють у ньому перед корінним населенням свое зверхомірне нахабство. Кількість москалів в Україні зросла з 3.165,000 у 1926 році до 7,091.000 у 1959. Тепер це число, безперечно, ще більше.

Переселення в безглуздій імперії московських коронованих і некоронованих ініціяторів планово проводиться у двох напрямках: дика і голодна на владу та привілеї московська саранча лізе в Україну та інші немоєвоські землі, а місцеве автохтонне населення, часто під лицемірною маркою добровольців, висилається поза межі рідних країн. Таким робом геолог-українець може досліджувати землі білих ведмедів у Арктиці, а геолог-москаль шукатиме скарбів у теплих, зелених українських Карпатах.

Тільки московські зайди мають свої школи та інші організації в немоєвоських теренах. Українцям та іншим народам, ув'язненим у безглуздній імперії, таке право відмовлено. В наслідок цієї народовбивачої політики неісченні мільйони синів і дочок українських народів серед них багато інтелігенції, змосковщуються і навіки гинуть для своїх народів.

Яка має бути наша культурна політика?

Яка має бути наша культурна політика?

Це питання було обговорене на червневому засіданні президії секретаріяту СКВУ (Світового конгресу вільних українців) у Нью Йорку.

Плян праці комісій для справ культури, виготовлений проф. Миколою Степаненком, включає не тільки організаційні справи, а теж заторкує підставові заложення української культурної політики за межами України. Плян передбачає оформлення на терені ЗДА постійного ділового осередку для унапрямлювання та координації культурної діяльности в окремих українських поселеннях, а разом з тим використовування наших культурних цінностей у боротьбі за наше збереження в чужому оточенні.

До комісій для справ культури входять представники окремих країн нашого поселення (на сьогодні в комісії вже є заступлені через своїх культурних працівників вайі поселення в ЗДА, Великій Британії, Бельгії та Німеччині). Для кращої оперативности передбачається створення в міру потреби підкомісій із фахівців різних ділянок культури. Комісія поклала наголос не тільки на збереженні культурних здобутків у минулому, а теж намітила способи для дальшого розвитку нашої культури в нових і складних умовах.

Особливо важлива справа систематичної та всебічної підтримки нашим уже існуючим культурним центрам (напр., Дім української науки в Мюнхені, Бібліотека ім. Симона Петлюри в Парижі, Бібліотека ім. Шевченка в Лондоні, Капеля бандуристів ім. Тараса Шевченка в Дітройті і т.п.). Є пропозиція, щоб СКВУ взяв такі наші центри під свій протекторат та забезпечив їх організованою і постійною підтримкою. Теж заплановано взяти під свій протекторат та забезпечити їх організованою і постійною підтримкою. Теж заплановано взяти під загальногромадський патронат через СКВУ існуючі пам'ятки української культури (напр. пам'ятники Т. Шевченкові в окремих країнах, музей, архіви, могили наших заслужених політичних, громадських, військових діячів), встановлення в окремих місцях пропам'ятних написів чи пам'ятників.

Комісія запропонувала підготовити та опублікувати довідник, у якому були б подані інформації про такі наші культурні центри, пам'ятки тощо. Такий довідник був би корисний для наших туристів, які відвідують окремі країни.

Немічено й інші справи, які повинні бути включені в плани праці крайових централі і наших національних репрезентацій, якщо ми хочемо зберегти та розвинути наші культурні надбання. Ідеться тут про поширення та поглиблення всіх відтинків нашого культурного життя, про створення необхідних передумов для нашого культурного росту, в першу чергу про те, щоб наші культурні надбання засвоювала наша молодь.

Присвячено теж увагу справі наших культурних зв'язків з іншонаціональними і міжнаціональними установами і організаціями, ділянки на культурному полі.

Голова комісії М. Степаненко плянує відбути в найближчому часі наради з нашими культурними працівниками на терені ЗДА та Канади.

Восени 1970 року мала б відбутися конференція наших культурних працівників північноамериканського континенту, на якій будуть основніше обмірковані питання нашої культурної політики.

З'ЇЗД КПСС

З'їзд комуністичної партії Совєтського Союзу відбудеться в березні 1971 року. З доповідями виступлять Я. Брежнєв, О. Косигін і Г. Єгоров.

24 з'їзд має відбутися цього року. 13 липня вирішено відкласти на другий рік.

НА ШЛЯХУ ДО ПАТРІЯРХІЇ

Чому потрібна патріярхія Української Католицької Церкви?

Від часів охрищення Руси-України 988 року український народ і його Церква були безперервно під впливом двох культур — Сходу, репрезентованого Візантією, і Заходу, репрезентованого Римом. Українська Церква була, як і наша національна культура, синтезою східнього і західнього християнства. Візантійська культура, як вища в часи прийняття християнства Русею-Україною, витисла сильніше тавро на всьому церковному житті українського народу. Київ, столиця Руси-України в часи князя св. Володимира, за панування якого наступило охрищення і розширення християнства, а ще більше в часи князювання його сина Ярослава Мудрого, був культурним центром життя всього єлов'янського Сходу. З Києва християнство переможно поєдналося на всі сторони могутньої держави.

ЦЕРКОВНА АВТОНОМІЯ

Від самого початку існування церковної організації в Україні Церква старається витворити свою власну державно-культурну індивідуальність. Першим архиєпископом був Іван, якого князь Володимир взяв із Болгарії, що сусідувала з Русею-Україною. Болгарська Церква була в той час оформлена в окрему болгарську патріярхію, що була у зв'язках як із римською, так і візантійською патріярхією. Архиєписком Іван дав початок самостійній церковній провінції, тобто київській митрополії. Хоч пізніші київські митрополити, які були з походження греки, старалися зв'язати сильніше Українську Церкву з патріярхами Візантії, то тенденції до самостійности й автономії Української Церкви ніколи не припиновлялися.

Перший собор Української Церкви в 1051 р. з Києві за князя Ярослава Мудрого вибрав, без згоди патріярха Візантії, київським митрополитом членa Іларіона, першого митрополита-українця. Так само і в 1147 р. собор єпископів вибрав київським митрополитом Клима Смолятича без порозуміння і згоди царгородського патріярха, благословляючи його мощами св. Климента папи.

1303 року заходами князя Лева постала в Україні друга митрополія — Галицька.

Голова нашої Церкви, хоч мав титул архиєписконa, старався бути **адміністраційно** незалежним чи то від Візантії, чи від Риму. Тобто, за зразком східних Церков, виконував найвищу владу у своїй митрополії, нарівні з владою патріярхів.

В середині віки всі християнські держави, особливо ті, що були на сході в орбіті візантійської держави, прямували до своєї автономної церковної незалежности. Ново народи, які приймали християнство поза границями давньої римської чи візантійської держави, і які входили спочатку у склад чужої матірньої ієрархії, старались витворити свою незалежну, національну ієрархію із своїм первоієрархом, який мав титул чи то архиєпископа, митрополита, чи екзарха, абож патріярха, що був найвищим титулом на Сході.

Не раз такі зусилля тривали цілі століття, поки така національна Церква цілковито унезалежнилась від давньої матірньої, осягаючи найвищий титул для свого первоієрарха — патріярха. Напр. етіопська Церква здобула патріярхію аж у час останньої війни, а серед неєдиних Церков Сербська — в 1920 р., Румунська — в 1925 р., а Болгарська — в 1953 р.

Вибір українських митрополитів Іларіона і Клима Смолятича проти волі візантійського патріярха мав власне на меті таке автономне оформлення української Церкви. Ця ідея проходить через цілу історію нашої Церкви аж до сьогоднішніх днів включно.

На соборі духовенства,

(закінчення на 5 стор.)

НА ШЛЯХУ ДО ПАТРІЯРХІЇ

(закінчення з 4 стор.)

князів і бояр українських та білоруських земель у Новгородку у 1415 р. вибрано без згоди царгородського патріярха київським митрополитом Григорія Цамблака. Цей собор, поклинаючись на апостольські правила та практику Болгарської Церкви і попередніх висвячення Клима Смолятича, визнав, що «єпископи можуть ставити митрополита, бо ласка Святого Духа спливає на єпископів і тому вони мають право висвятити митрополитів».

ЄДНІСТЬ ІЗ РИМОМ

Українська Церква, з'єднуючись із Апостольським Римським Престолом чи то на Фльорентійських соборі 1439 р., чи остаточно на основі Берестейської унії 1596 р., старалась зберігти за собою якнайбільше автономних прав. Папа Климент VIII булею від дня 23 лютого 1596 р. „Decet Romanum Poятifiцem" визнає право Київсько-галицькому архиєпископові і митрополитові тепер і на майбутнє потверджувати чи наставляти й висвячувати єпископів авторитетом і іменем Апостольського престолу, без обов'язку звертатися з тим до Папи. А Папа Пій VII, відновляючи Галицьку митрополію булею від 24 лютого 1807 р. „Ін універсалє Екклесіє", підтвердив це давне право Київсько-галицьких митрополитів.

Надання первоієрархові Української помісної Церкви титулу патріярха було предметом переговорів Апостольського легата Поссевіна 1583 р. Оніспа в 1617 році, а також 1624 р. були намагання так із сторони католиків, як і православних українських владик, з також вірних створити Київську патріярхію, яка об'єднала би всіх українців в одній Церкві і під одним Вселенським пастирем.

Такі самі плани мав оніспа православний митрополит Могила в 1655-8 рр. Цією українською патріярхії відновив папа Григорій XVI у 1843 р. В час відновлення самостійної Української держави в 1918 р. знов віджили думки створення української патріярхії.

Другий Ватиканський Собор у декреті «Про Східні Католицькі Церкви» в статті 11 постановляє: „Тому що патріярша установа є у Східніх Церквах традиційним видом правління, цей Священний і Вселенський Собор бажає, щоб там, де є потреба, були встановлені нові патріярхії».

Постанови II Ватиканського Собору привернули східнім католицьким Церквам їхні права й привілеї. Собор висловився за принципом єдности обряду, незалежно від того, де б не знаходилась його частина вірних. Поодинокі обряди, які становлять під літургійним і правним оглядом органічно з'єднані церковні одиниці, які мають, отже, власний правопорядок, власний літургійний звичай та спільну богословську і духовну спадщину, мають бути також очолені одним первоієрархом, який у Східній Церкві носить найвищий титул — патріярха.

СИНОД 1969 РОКУ

Спираючись на свої історичні права й привілеї та на постанови II Ватиканського Собору, особливо на декрет «Про Східні Католицькі Церкви», первоієрарх Української Католицької Церкви, Блаженніший Йосиф, як теперішній верховний архиєпископ і митрополит галицький, скликав 27 вересня 1969 р. синод усіх українських митрополитів, архиєпископів і єпископів до Риму. Цей т. зв. IV архиєпископський синод закінчився 4 жовтня 1969 р. і виніс цілий ряд важливих постанов, які в дусі II Ватиканського Собору внесуть у життя Української Католицької Церкви великі і засадничі зміни. Постанови цього синоду — це тривкі і наріжні фундаменти, на яких буде спиратися ціле життя нашої Церкви як в Україні, так і поза кордонами.

В наслідок великого розсіяння вірних нашої Церкви по всіх континентах та у виспіді еміграції після другої світової війни, наша Церква оформила свої дочерні церкви в митрополії, спархії та екзархати. Але через брак одности і єдиного церковного проводу грозила цій Церкві загибель розплинення в чужому оточенні.

І, дійсно, Боже Провидіння й діляння Святого Духа надовго 17 і 18 століть, насильна ліквідація Католицької Церкви українсько-візантійського обряду російськими царями Катериною II і Миколою I, сотки пострілянних вірних нашої Церкви на Холмщині є багатомовними доказами цього.

Та мартирологія продовжується і сьогодні на Україні. Більшовицька таємна поліція за допомогою російської православної ієрархії насильно зліквідувала в Україні східню Католицьку Церкву, як перед тим і українську незалежну православну Церкву, УАПЦ, ув'язнюючи й засуджуючи всіх владик, включно із первоієрархом Йосифом Сліпим. Тисячі священників і вірних, а також ув'язнені владики згинули на Сибірі за Христову віру. Тільки чудом Божим, заходами Папи Івана XXIII, вдалося після 18 літ каторги, видістатися на волю нашому первоієрархові Кир Йосифові. І тут у Римі, одержуючи з рук Папи Павла VI кардинальську гідність, він зновв узяв у свої руки керму Української Католицької Церкви.

Правда, з огляду на окупацію України російськими більшовиками верховний архиєпископ не може вповні виконувати юрисдикції над своїми вірними (коло 5 мільйонів) в Україні, але, з другого боку, майже 2 мільйони вірних Української Католицької Церкви, розсіяних сьогодні по всіх континентах у діяспорі — в Канаді, США, Австралії, Аргентині, Європі і т.д. із 18 ієрархами, потрбеують одного керівництва та одности проводу. І якраз цей IV архиєпископський синод від 4 жовтня 1969 р. привернув у нашій Церкві ту бажану єдність. Спираючись на стародавні права і привілеї, які мала Київсько-галицька митрополія, і на останні постанови II Ватиканського Собору, особливо на декрет про Східні Католицькі Церкви, який у сім католицьким східнім Церквам гарантує питому їм патріярхальну форму правління, IV архиєпископський синод випрацював також конституцію такого патріярхального правління для Української Католицької Церкви і враз із внеском про встановлення Київсько-Галицького Патріярхату передав на руки Святішого Отця.

НАШ ОБОВ'ЯЗОК

Однак після відбуття IV архиєпископського синоду з'явилися факти, які глибоко потрясли всіма вірними нашої Церкви.

Конгрегація для Східних Церков, яка від довших літ централістично рядила справами Української Католицької Церкви і не звертала уваги на старі права і привілеї Київсько-галицької митрополії, виступила проти постанов і рішень IV архиєпископського синоду від 4 жовтня 1969 р. Випрадвуючи свої централістичні намагання в безпосередньо рядити нашою Церквою, заслоняючись фраком певних канонічних приписів, не сприутсяв найважливішу перешкоду, а саме інтригу російської більшовицької держави, яка хоче зліквідувати нашу Церкву. Це все прикривається «екуменічними» розмовами із Російською Православною Церквою. Візита митрополита Ніродима, представника урядової та єдиної більшевицьки визнаваної і контрольованої Церкви, зараз після відбуття Синоду Української Католицької Церкви, є ясним доказом, кому залежить на спаралізуванні нашої Церкви. Проф. Ерні, головний редактор і світодавець квартальника «Католіцізм Уніо», що виходить у Люцерні, Швайцарія (ч. 4, грудень 1969), виразно пише, подаючи звіт із ходу IV архиєпископського синоду Української Католицької Церкви, що на перешкоді для встановлення української патріярхії стоїть спротив російського православного патріярха.

Так, отже, для догодження безбожницькому більшевицькому урядові, який стоїть за російським урядовим православ'ям, конгрегація для Східніх Католицьких Церков не допускає до об'єднання Української Католицької Церкви в діяспорі.

Ієрархи Української Католицької Церкви, що відбули свій синод у жовтні 1969 р., винесли такі рішення, яких розв'язки вимагало саме життя з користю для Церкви і для добра Богом дорученої тим ієрархам пастви. Бо тільки рідні ієрархи, які вийшли із нашого народу, знають, де лежить добро дорученої їм пастви.

На нас, українців-католиків, спадає обов'язок підтримати нашого первоієрарха і наш єпископат. Постанови IV архиєпископського синоду у мусять бути впроваджені в життя і виконані до одної точки. Вивчаймо рішення синоду і дотримуймося їх точно в щоденному житті.

Підтримаймо щедрими датками і допоможім нашому первоієрархові, верховно ми у архиєпископові і кардиналові Йосифові у його великих задумах!

Звертайтеся до Святішого Отця з проханням, щоб він, прийнявши постанови і рішення IV архиєпископського синоду від 4 жовтня 1969 р., якнайскоріше признав нашому первоієрархові й ісповідникові віри належний нашій страждальній Церкві титул патріярха.

Молімся Всевишньому Богові, щоб скоротив неволю нашого українського народу та щоб Українська Католицька Церква відзискала волю також і на нашій рідній землі.

Юліян ПЕЛЕХ
Василь МАРКУСЬ

Впроваджують англійську мову в православну богослужбу

На 20 з'їзді Грецької православної спархії, що відбувся в Нью Йорку в перших днях липня, вирішено допустити англійську та інші (еспанську, португальську) мови в богослуженнях.

У деяких газетах, також грецьких, появилася вістка, нібито православні греки починають своє мову. Архиєпископ Яків (Яковос) у листі до газети «Етнікос кіріке» («Народний вісник», 9 липня) протестує проти «сенсаційности». На з'їзді «питання грецької мови взагалі не ставилось».

Між православними греками в американських містах грецька мовз занепадає. У Бразилії й Аргентині становище краще.

Грецький священик Ніконе Патрінакос, голова літургічної комісії, сказав репортерові «Ню Йорк Таймс» — у (3 липня), що в деяких грецьких церквах уже вживають англійської мови. З'їзд тільки легалізував те, що вже робиться.

На з'їзді було 1,000 делегатів: священиків і мирян. Грецька спархія має 1,800,000 вірних у США, Канаді і в Південній Америці.

У листі до «Етнікос кіріке» архиєпископ Яків заперечує, що він хоче відійти від патріярха Атенагора. Ми не хочемо автокефалії ні навіть автономії, а тільки «якоїсь автономії», написав він.

Греки є найчисленішою групою між православними ЗДА. Фермент між греками збільшився, відколи московський патріярх дав автокефалію своїй митрополії в ЗДА, яка перетворилася в «Православну Церкву Америки» і хоче об'єднати всіх православних на базі американізму в духовій єдности з московською патріярхією. Денні російни пропонували грецькому архиєпископові пост первоієрха нової автокефальної Церкви.

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ ПОМІСної церкви в Торонті — Зліва направо: єпископ Ярослав Габро з Чікаго; єпископ Ніл Сапарин з Едмонтону; митрополит Максим Германюк з Вінніпегу; єпископ Ісидор Борецький з Торонта із своїми співслужителями — священиками і дияконами, після закінчення архиєрейської Літургії. За ними — чоловічий хор СУМ «Промеґей».
фото: Л. Пилявський

тхнуло первоієрарха Української Католицької Церкви і всіх Владик, що, не зважаючи на перешкоди, вони відбули цього синоду цей синод і своїми історичними рішеннями привернули єдність у Церкві. Всі бо постанови обрядового, дисциплінярного та адміністративного характеру поставила нашу Церкву, як одну із помісних-автономних Церков у лоні цілої Вселенської Церкви під проводом Вселенського архиєрея Папи римського, у ряди рівних інших католицьких Церков.

КОЛИСЬ І ТЕПЕР

Українська Католицька Церква, як майже жодна інша у світі, заплатила за своє бажання бути з'єднаною в одній Вселенській Церкві і за свою вірність Христовій вірі безчисленними жертвами в крові й майні. Кров мучеників св. Йосафата, сотень священиків і вірних впровадила 17 і 18 століть, насильна ліквідація Католицької Церкви українсько-візантійського обряду російськими царями Катериною II і Миколою I, сотки пострілянних вірних нашої Церкви на Холмщині є багатомовними доказами цього.

Та мартирологія продовжується і сьогодні на Україні. Більшовицька таємна поліція за допомогою російської православної ієрархії насильно зліквідувала в Україні східню Католицьку Церкву, як перед тим і українську незалежну православну Церкву, УАПЦ, ув'язнюючи й засуджуючи всіх владик, включно із первоієрархом Йосифом Сліпим. Тисячі священників і вірних, а також ув'язнені владики згинули на Сибірі за Христову віру. Тільки чудом Божим, заходами Папи Івана XXIII, вдалося після 18 літ каторги, видістатися на волю нашому первоієрархові Кир Йосифові. І тут у Римі, одержуючи з рук Папи Павла VI кардинальську гідність, він зновв узяв у свої руки керму Української Католицької Церкви.

Правда, з огляду на окупацію України російськими більшовиками верховний архиєпископ не може вповні виконувати юрисдикції над своїми вірними (коло 5 мільйонів) в Україні, але, з другого боку, майже 2 мільйони вірних Української Католицької Церкви, розсіяних сьогодні по всіх континентах у діяспорі — в Канаді, США, Австралії, Аргентині, Європі і т.д. із 18 ієрархами, потрбеують одного керівництва та одности проводу. І якраз цей IV архиєпископський синод від 4 жовтня 1969 р. привернув у нашій Церкві ту бажану єдність. Спираючись на стародавні права і привілеї, які мала Київсько-галицька митрополія, і на останні постанови II Ватиканського Собору, особливо на декрет про Східні Католицькі Церкви, який у сім католицьким східнім Церквам гарантує питому їм патріярхальну форму правління, IV архиєпископський синод випрацював також конституцію такого патріярхального правління для Української Католицької Церкви і враз із внеском про встановлення Київсько-Галицького Патріярхату передав на руки Святішого Отця.

НАШ ОБОВ'ЯЗОК

Однак після відбуття IV архиєпископського синоду з'явилися факти, які глибоко потрясли всіма вірними нашої Церкви.

Конгрегація для Східних Церков, яка від довших літ централістично рядила справами Української Католицької Церкви і не звертала уваги на старі права і привілеї Київсько-галицької митрополії, виступила проти постанов і рішень IV архиєпископського синоду від 4 жовтня 1969 р. Випрадвуючи свої централістичні намагання в безпосередньо рядити нашою Церквою, заслоняючись фраком певних канонічних приписів, не сприутсяв найважливішу перешкоду, а саме інтригу російської більшовицької держави, яка хоче зліквідувати нашу Церкву. Це все прикривається «екуменічними» розмовами із Російською Православною Церквою. Візита митрополита Ніродима, представника урядової та єдиної більшевицьки визнаваної і контрольованої Церкви, зараз після відбуття Синоду Української Католицької Церкви, є ясним доказом, кому залежить на спаралізуванні нашої Церкви. Проф. Ерні, головний редактор і світодавець квартальника «Католіцізм Уніо», що виходить у Люцерні, Швайцарія (ч. 4, грудень 1969), виразно пише, подаючи звіт із ходу IV архиєпископського синоду Української Католицької Церкви, що на перешкоді для встановлення української патріярхії стоїть спротив російського православного патріярха.

Так, отже, для догодження безбожницькому більшевицькому урядові, який стоїть за російським урядовим православ'ям, конгрегація для Східніх Католицьких Церков не допускає до об'єднання Української Католицької Церкви в діяспорі.

Ієрархи Української Католицької Церкви, що відбули свій синод у жовтні 1969 р., винесли такі рішення, яких розв'язки вимагало саме життя з користю для Церкви і для добра Богом дорученої тим ієрархам пастви. Бо тільки рідні ієрархи, які вийшли із нашого народу, знають, де лежить добро дорученої їм пастви.

На нас, українців-католиків, спадає обов'язок підтримати нашого первоієрарха і наш єпископат. Постанови IV архиєпископського синоду у мусять бути впроваджені в життя і виконані до одної точки. Вивчаймо рішення синоду і дотримуймося їх точно в щоденному житті.

Підтримаймо щедрими датками і допоможім нашому первоієрархові, верховно ми у архиєпископові і кардиналові Йосифові у його великих задумах!

Звертайтеся до Святішого Отця з проханням, щоб він, прийнявши постанови і рішення IV архиєпископського синоду від 4 жовтня 1969 р., якнайскоріше признав нашому первоієрархові й ісповідникові віри належний нашій страждальній Церкві титул патріярха.

Молімся Всевишньому Богові, щоб скоротив неволю нашого українського народу та щоб Українська Католицька Церква відзискала волю також і на нашій рідній землі.

Юліян ПЕЛЕХ
Василь МАРКУСЬ

ЄДНІСТЬ ІЗ РИМОМ

Українська Церква, з'єднуючись із Апостольським Римським Престолом чи то на Фльорентійських соборі 1439 р., чи остаточно на основі Берестейської унії 1596 р., старалась зберігти за собою якнайбільше автономних прав. Папа Климент VIII булею від дня 23 лютого 1596 р. „Decet Romanum Poятifiцem" визнає право Київсько-галицькому архиєпископові і митрополитові тепер і на майбутнє потверджувати чи наставляти й висвячувати єпископів авторитетом і іменем Апостольського престолу, без обов'язку звертатися з тим до Папи. А Папа Пій VII, відновляючи Галицьку митрополію булею від 24 лютого 1807 р. „Ін універсалє Екклесіє", підтвердив це давне право Київсько-галицьких митрополитів.

Надання первоієрархові Української помісної Церкви титулу патріярха було предметом переговорів Апостольського легата Поссевіна 1583 р. Оніспа в 1617 році, а також 1624 р. були намагання так із сторони католиків, як і православних українських владик, з також вірних створити Київську патріярхію, яка об'єднала би всіх українців в одній Церкві і під одним Вселенським пастирем.

Такі самі плани мав оніспа православний митрополит Могила в 1655-8 рр. Цією українською патріярхії відновив папа Григорій XVI у 1843 р. В час відновлення самостійної Української держави в 1918 р. знов віджили думки створення української патріярхії.

Другий Ватиканський Собор у декреті «Про Східні Католицькі Церкви» в статті 11 постановляє: „Тому що патріярша установа є у Східніх Церквах традиційним видом правління, цей Священний і Вселенський Собор бажає, щоб там, де є потреба, були встановлені нові патріярхії».

Постанови II Ватиканського Собору привернули східнім католицьким Церквам їхні права й привілеї. Собор висловився за принципом єдности обряду, незалежно від того, де б не знаходилась його частина вірних. Поодинокі обряди, які становлять під літургійним і правним оглядом органічно з'єднані церковні одиниці, які мають, отже, власний правопорядок, власний літургійний звичай та спільну богословську і духовну спадщину, мають бути також очолені одним первоієрархом, який у Східній Церкві носить найвищий титул — патріярха.

СИНОД 1969 РОКУ

Спираючись на свої історичні права й привілеї та на постанови II Ватиканського Собору, особливо на декрет «Про Східні Католицькі Церкви», первоієрарх Української Католицької Церкви, Блаженніший Йосиф, як теперішній верховний архиєпископ і митрополит галицький, скликав 27 вересня 1969 р. синод усіх українських митрополитів, архиєпископів і єпископів до Риму. Цей т. зв. IV архиєпископський синод закінчився 4 жовтня 1969 р. і виніс цілий ряд важливих постанов, які в дусі II Ватиканського Собору внесуть у життя Української Католицької Церкви великі і засадничі зміни. Постанови цього синоду — це тривкі і наріжні фундаменти, на яких буде спиратися ціле життя нашої Церкви як в Україні, так і поза кордонами.

В наслідок великого розсіяння вірних нашої Церкви по всіх континентах та у виспіді еміграції після другої світової війни, наша Церква оформила свої дочерні церкви в митрополії, спархії та екзархати. Але через брак одности і єдиного церковного проводу грозила цій Церкві загибель розплинення в чужому оточенні.

І, дійсно, Боже Провидіння й діляння Святого Духа надовго 17 і 18 століть, насильна ліквідація Католицької Церкви українсько-візантійського обряду російськими царями Катериною II і Миколою I, сотки пострілянних вірних нашої Церкви на Холмщині є багатомовними доказами цього.

Та мартирологія продовжується і сьогодні на Україні. Більшовицька таємна поліція за допомогою російської православної ієрархії насильно зліквідувала в Україні східню Католицьку Церкву, як перед тим і українську незалежну православну Церкву, УАПЦ, ув'язнюючи й засуджуючи всіх владик, включно із первоієрархом Йосифом Сліпим. Тисячі священників і вірних, а також ув'язнені владики згинули на Сибірі за Христову віру. Тільки чудом Божим, заходами Папи Івана XXIII, вдалося після 18 літ каторги, видістатися на волю нашому первоієрархові Кир Йосифові. І тут у Римі, одержуючи з рук Папи Павла VI кардинальську гідність, він зновв узяв у свої руки керму Української Католицької Церкви.

Правда, з огляду на окупацію України російськими більшовиками верховний архиєпископ не може вповні виконувати юрисдикції над своїми вірними (коло 5 мільйонів) в Україні, але, з другого боку, майже 2 мільйони вірних Української Католицької Церкви, розсіяних сьогодні по всіх континентах у діяспорі — в Канаді, США, Австралії, Аргентині, Європі і т.д. із 18 ієрархами, потрбеують одного керівництва та одности проводу. І якраз цей IV архиєпископський синод від 4 жовтня 1969 р. привернув у нашій Церкві ту бажану єдність. Спираючись на стародавні права і привілеї, які мала Київсько-галицька митрополія, і на останні постанови II Ватиканського Собору, особливо на декрет про Східні Католицькі Церкви, який у сім католицьким східнім Церквам гарантує питому їм патріярхальну форму правління, IV архиєпископський синод випрацював також конституцію такого патріярхального правління для Української Католицької Церкви і враз із внеском про встановлення Київсько-Галицького Патріярхату передав на руки Святішого Отця.

НАШ ОБОВ'ЯЗОК

Однак після відбуття IV архиєпископського синоду з'явилися факти, які глибоко потрясли всіма вірними нашої Церкви.

Конгрегація для Східних Церков, яка від довших літ централістично рядила справами Української Католицької Церкви і не звертала уваги на старі права і привілеї Київсько-галицької митрополії, виступила проти постанов і рішень IV архиєпископського синоду від 4 жовтня 1969 р. Випрадвуючи свої централістичні намагання в безпосередньо рядити нашою Церквою, заслоняючись фраком певних канонічних приписів, не сприутсяв найважливішу перешкоду, а саме інтригу російської більшовицької держави, яка хоче зліквідувати нашу Церкву. Це все прикривається «екуменічними» розмовами із Російською Православною Церквою. Візита митрополита Ніродима, представника урядової та єдиної більшевицьки визнаваної і контрольованої Церкви, зараз після відбуття Синоду Української Католицької Церкви, є ясним доказом, кому залежить на спаралізуванні нашої Церкви. Проф. Ерні, головний редактор і світодавець квартальника «Католіцізм Уніо», що виходить у Люцерні, Швайцарія (ч. 4, грудень 1969), виразно пише, подаючи звіт із ходу IV архиєпископського синоду Української Католицької Церкви, що на перешкоді для встановлення української патріярхії стоїть спротив російського православного патріярха.

Так, отже, для догодження безбожницькому більшевицькому урядові, який стоїть за російським урядовим православ'ям, конгрегація для Східніх Католицьких Церков не допускає до об'єднання Української Католицької Церкви в діяспорі.

Ієрархи Української Католицької Церкви, що відбули свій синод у жовтні 1969 р., винесли такі рішення, яких розв'язки вимагало саме життя з користю для Церкви і для добра Богом дорученої тим ієрархам пастви. Бо тільки рідні ієрархи, які вийшли із нашого народу, знають, де лежить добро дорученої їм пастви.

На нас, українців-католиків, спадає обов'язок підтримати нашого первоієрарха і наш єпископат. Постанови IV архиєпископського синоду у мусять бути впроваджені в життя і виконані до одної точки. Вивчаймо рішення синоду і дотримуймося їх точно в щоденному житті.

Підтримаймо щедрими датками і допоможім нашому первоієрархові, верховно ми у архиєпископові і кардиналові Йосифові у його великих задумах!

Звертайтеся до Святішого Отця з проханням, щоб він, прийнявши постанови і рішення IV архиєпископського синоду від 4 жовтня 1969 р., якнайскоріше признав нашому первоієрархові й ісповідникові віри належний нашій страждальній Церкві титул патріярха.

Молімся Всевишньому Богові, щоб скоротив неволю нашого українського народу та щоб Українська Католицька Церква відзискала волю також і на нашій рідній землі.

Юліян ПЕЛЕХ
Василь МАРКУСЬ

ЄДНІСТЬ ІЗ РИМОМ

Українська Церква, з'єднуючись із Апостольським Римським Престолом чи то на Фльорентійських соборі 1439 р., чи остаточно на основі Берестейської унії 1596 р., старалась зберігти за собою якнайбільше автономних прав. Папа Климент VIII булею від дня 23 лютого 1596 р. „Decet Romanum Poятifiцem" визнає право Київсько-галицькому архиєпископові і митрополитові тепер і на майбутнє потверджувати чи наставляти й висвячувати єпископів авторитетом і іменем Апостольського престолу, без обов'язку звертатися з тим до Папи. А Папа Пій VII, відновляючи Галицьку митрополію булею від 24 лютого 1807 р. „Ін універсалє Екклесіє", підтвердив це давне право Київсько-галицьких митрополитів.

Надання первоієрархові Української помісної Церкви титулу патріярха було предметом переговорів Апостольського легата Поссевіна 1583 р. Оніспа в 1617 році, а також 1624 р. були намагання так із сторони католиків, як і православних українських владик, з також вірних створити Київську патріярхію, яка об'єднала би всіх українців в одній Церкві і під одним Вселенським пастирем.

Такі самі плани мав оніспа православний митрополит Могила в 1655-8 рр. Цією українською патріярхії відновив папа Григорій XVI у 1843 р. В час відновлення самостійної Української держави в 1918 р. знов віджили думки створення української патріярхії.

Другий Ватиканський Собор у декреті «Про Східні Католицькі Церкви» в статті 11 постановляє: „Тому що патріярша установа є у Східніх Церквах традиційним видом правління, цей Священний і Вселенський Собор бажає, щоб там, де є потреба, були встановлені нові патріярхії».

Постанови II Ватиканського Собору привернули східнім католицьким Церквам їхні права й привілеї. Собор висловився за принципом єдности обряду, незалежно від того, де б не знаходилась його частина вірних. Поодинокі обряди, які становлять під літургійним і правним оглядом органічно з'єднані церковні одиниці, які мають, отже, власний правопорядок, власний літургійний звичай та спільну богословську і духовну спадщину, мають бути також очолені одним первоієрархом, який у Східній Церкві носить найвищий титул — патріярха.

СИНОД 1969 РОКУ

Спираючись на свої історичні права й привілеї та на постанови II Ватиканського Собору, особливо на декрет «Про Східні Католицькі Церкви», первоієрарх Української Католицької Церкви, Блаженніший Йосиф, як теперішній верховний архиєпископ і митрополит галицький, скликав 27 вересня 1969 р. синод усіх українських митрополитів, архиєпископів і єпископів до Риму. Цей т. зв. IV архиєпископський синод закінчився 4 жовтня 1969 р. і виніс цілий ряд важливих постанов, які в дусі II Ватиканського Собору внесуть у життя Української Католицької Церкви великі і засадничі зміни. Постанови цього синоду — це тривкі і наріжні фундаменти, на яких буде спиратися ціле життя нашої Церкви як в Україні, так і поза кордонами.

В наслідок великого розсіяння вірних нашої Церкви по всіх континентах та у виспіді еміграції після другої світової війни, наша Церква оформила свої дочерні церкви в митрополії, спархії та екзархати. Але через брак одности і єдиного церковного проводу грозила цій Церкві загибель розплинення в чужому оточенні.

І, дійсно, Боже Провидіння й діляння Святого Духа надовго 17 і 18 століть, насильна ліквідація Католицької Церкви українсько-візантійського обряду російськими царями Катериною II і Миколою I, сотки пострілянних вірних нашої Церкви на Холмщині є багатомовними доказами цього.

Та мартирологія продовжується і сьогодні на Україні. Більшовицька таємна поліція за допомогою російської православної ієрархії насильно зліквідувала в Україні східню Католицьку Церкву, як перед тим і українську незалежну православну Церкву, УАПЦ, ув'язнюючи й засуджуючи всіх владик, включно із первоієрархом Йосифом Сліпим. Тисячі священників і вірних, а також ув'язнені владики згинули на Сибірі за Христову віру. Тільки чудом Божим, заходами Папи Івана XXIII, вдалося після 18 літ каторги, видістатися на волю нашому первоієрархові Кир Йосифові. І тут у Римі, одержуючи з рук Папи Павла VI кардинальську гідність, він зновв узяв у свої руки керму Української Католицької Церкви.

Правда, з огляду на окупацію України російськими більшовиками верховний архиєпископ не може вповні виконувати юрисдикції над своїми вірними (коло 5 мільйонів) в Україні, але, з другого боку, майже 2 мільйони вірних Української Католицької Церкви, розсіяних сьогодні по всіх континентах у діяспорі — в Канаді, США, Австралії, Аргентині, Європі і т.д. із 18 ієрархами, потрбеують одного керівництва та одности проводу. І якраз цей IV архиєпископський синод від 4 жовтня 1969 р. привернув у нашій Церкві ту бажану єдність. Спираючись на стародавні права і привілеї, які мала Київсько-галицька митрополія, і на останні постанови II Ватиканського Собору, особливо на декрет про Східні Католицькі Церкви, який у сім католицьким східнім Церквам гарантує питому їм патріярхальну форму правління, IV архиєпископський синод випрацював також конституцію такого патріярхального правління для Української Католицької Церкви і враз із внеском про встановлення Київсько-Галицького Патріярхату передав на руки Святішого Отця.

НАШ ОБОВ'ЯЗОК

Однак після відбуття IV архиєпископського синоду з'явилися факти, які глибоко потрясли всіма вірними нашої Церкви.

Конгрегація для Східних Церков, яка від довших літ централістично рядила справами Української Католицької Церкви і не звертала уваги на старі права і привілеї Київсько-галицької митрополії, виступила проти постанов і рішень IV архиєпископського синоду від 4 жовтня 1969 р. Випрадвуючи свої централістичні намагання в безпосередньо рядити нашою Церквою, заслоняючись фраком певних канонічних приписів, не сприутсяв найважливішу перешкоду, а саме інтригу російської більшовицької держави, яка хоче зліквідувати нашу Церкву. Це все прикривається «екуменічними» розмовами із Російською Православною Церквою. Візита митрополита Ніродима, представника урядової та єдиної більшевицьки визнаваної і контрольованої Церкви, зараз після відбуття Синоду Української Католицької Церкви, є ясним доказом, кому залежить на спаралізуванні нашої Церкви. Проф. Ерні, головний редактор і світодавець квартальника «Католіцізм Уніо», що виходить у Люцерні, Швайцарія (ч. 4, грудень 1969), виразно пише, подаючи звіт із ходу IV архиєпископського синоду Української Католицької Церкви, що на перешкоді для встановлення української патріярхії стоїть спротив російського православного патріярха.

Так, отже, для догодження безбожницькому більшевицькому урядові, який стоїть за російським урядовим православ'ям, конгрегація для Східніх Католицьких Церков не допускає до об'єднання Української Католицької Церкви в діяспорі.

Ієрархи Української Католицької Церкви, що відбули свій синод у жовтні 1969 р., винесли такі рішення, яких розв'язки вимагало саме життя з користю для Церкви і для добра Богом дорученої тим ієрархам пастви. Бо тільки рідні ієрархи, які вийшли із нашого народу, знають, де лежить добро дорученої їм пастви.

На нас, українців-католиків, спадає обов'язок підтримати нашого первоієрарха і наш єпископат. Постанови IV архиєпископського синоду у мусять бути впроваджені в життя і виконані до одної точки. Вивчаймо рішення синоду і дотримуймося їх точно в щоденному житті.

Підтримаймо щедрими датками і допоможім нашому первоієрархові, верховно ми у архиєпископові і кардиналові Йосифові у його великих задумах!

Звертайтеся до Святішого Отця з проханням, щоб він, прийнявши постанови і рішення IV архиєпископського синоду від 4 жовтня 1969 р., якнайскоріше признав нашому первоієрархові й ісповідникові віри належний нашій страждальній Церкві титул патріярха.

Молімся Всевишньому Богові, щоб скоротив неволю нашого українського народу та щоб Українська Католицька Церква відзискала волю також і на нашій рідній землі.

Юліян ПЕЛЕХ
Василь МАРКУСЬ

IMPERIAL MEMORIAL & STONE Company
10702 - 101 St., Edmonton

Найбільша в Едмонтоні й однокова робітня пам'ятників, від 1903 р. Великий вибір пам'ятників з граніту й мармуру до оглядання в нашій виставовій залі. Хрести всяких розмірів, покриття на гроби, плоскі таблиці на гроби з мармуру, граніту й бронзи. Написи на пам'ятниках даром та дарова доставa. Пишіть за фолдером "D". Замовляйте прямо в нас й дістанете 35% опусту від нормальної ціни.

Богослужения: липень-серпень

Гр.Юл.Дні Український календар Григоріянський календар

25	12	С Прокла мч.
26	13	Н 6 по Сош. Гавриїла
27	14	П Акили ап.
28	15	В † Володимира Вел.
29	16	С Антигонена сщмч.
30	17	Ч Марини вмч.
31	18	П Якинта мч.
		† Успення св. Анни
		10 по Сош. Ермолая
		† Пантелеймона вмч.
		Прохора ап.
		Каликника мч.
		Силли ап.
		Євдокима прав.

АЛБЕРТА

о. Д. Базюк
P.O. Box 10, High Prairie

26. — Норт Стар 10; Кстінуал 3.00
2. серпня — Гай Прері 10 рано
6. — Гад Прері 10 рано
9. — Норт Стар 10 рано
15. — Гренд Прері 10 рано празник.
16. — Фіно 10 рано; Гайнс Крік 3 попол.
19. — Норт Стар 10 рано.

о. Д. Гнат
P.O. Box 68, Glendon
Ph. 635-3741

26. — Ст. Павль год. 10 р.

о. Г. Гурко
P.O. Box 8, Radway
Ph. 736-3501

26. — Смокі Лейк
2 серпня — Радвей
9. — Восетна
16. — св. Параскевії
19. Преображення Госп. — Елдорена

о. М. Гураль
11535 - 78 Ave., Edmonton
Ph.: 433-6572

26. — Менні год. 10
2 серпня — Карвел год. 10
9. — Евсон год. 9; Вайздвуд год. 11
16. — Черґіл год. 9:30; Фонфорт Бріджк год. 11.30

о. Є. Дмитрук
Ph. 424-1472
11139 - 110 A Ave., Edmonton

26. — Ст. Майкел год. 10 р.
2 серпня — Восток св. Михайла
6. Преображення Ст. Майкел год.
9 Всеп. год. 10 Сл. Божа
9. — Лемонт год. 10
16. — Делф год. 10

о. Ол. Захарієвич
P.O.B. 215, Holden
Ph. 688-3835

26. — Голден год. 10.30 спів. Служба Божа

о. Б. Каричек
P.O. Box 391, Athabasca
Phone: 675-2593

26. — Атабаска 10; Бойл 12.30
2 серпня — Россінгтон 10; Галич 1 попол.
9. — Атабаска 9; Бойл 11.30
15. Успення — Нью Пайн Крік 10
16. — Росінгтон 10
19. Преображення — Річмонд Парк 10 празник

о. Б. Лисак ЧСВВ
P.O.B. 58, Мутнам, Ph. 366-3890

26. — Лайдмінстер 10.0

о. П. Литвин
Two Hills, Alta
Ph. 657-2345

26. — Ту Гилс год. 9; Новий Київ год. 10
2. серпня — Ту Гилс, год. 10
6. — Ту Гилс год. 9; Новий Київ, год. 10
9. — Ту Гилс год. 9; Новий Київ, год. 10
11. — Ту Гилс год. 9; Новий Київ,
16. — Ту Гилс год. 9; Плей Лейк год. 10

о. М. Мартинків
12204 - 113 Ave., Edmonton

26. — Кемровз 9; Гей Лейкс 11
2. серпня — Равнд Гіл 9; Кемровз 11 і збори
9. — Равнд Гіл - празник
9 читана Служба Божа 10 Архиєрейська Служба Божа - обід

Меднсин Гет

26 липня — Служба Божа в год. попол.

о. П. Петришин
Box 83, Redwater, Alta
Phone: 735-3952

26. (храм. празник) — Редвотер год. 10.00
2 серпня — Редвотер г. 10.00
6. Преобр. Госп. — Редвотер год. 9.00
9. — Редвотер год. 9.00; Федора год. 10.30
15. Успення М.Б. — Редвотер год. 9.00
16. (храм, празник) — Редвотер год. 9.00; Вог год. 10.30

о. К. Стангрет
P.O. Box 322, Vilna
Ph. 636-3543

26 липня і 2 серпня нема богослужень.
9. серпня — Стрий
16. — Спедден
19. — Преображення — Сокаль (храм)
23. — Вильна (Від 17 - 23 серпня Сестри вчать хатехизму дітей цілої парофії у Вильні).
26. — Успення - Данінґ

о. Р. Стародуб
P.O. Box 227, Innisfree
Ph. 592-3804

26. — Інніфрі Х ренч 9 рано; Мевніз 10.15 рано
2 серпня — Леной
9. — Ренфурлі
16. — Інніфрі-місто
19. — Інніфрі 10 ренч
У всіх церквах — 10 год. ранку

САСКАЧЕВАН

26. — Дервент год. 8.30; Верміліон 10.30 — празник

о. Б. Бачинський
922 - 108 St., North Battleford
Ph. 445-2731

26. — Медовлейк

о. М. Буда
P.O. Box 208, Vonda
Phone 47

26. — Пітерсон 10 год.
2. серпня — Вонда 10
9. — Смате 10
16. — Пітерсон 10
19. — Пресбр. — 9 - 10 Вонда

о. Ів. Мухарський
Box 103, Krydor, Sask.

Похорон бл. п. Тодорки Ямнюк в Едмонтоні, Альберта

В суботу, 28 березня ц.р. на українському цвинтарі св. Михаїла виросла свіжа могила. В ній спочило тіло бл. п. Тодорки Ямнюк, що 25 березня нежданно для рідних, близьких і знайомих перестався у вічність.

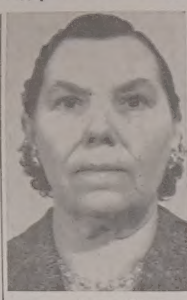

бл. п. Тодорка Ямнюк

Народилася бл. п. Тодорка Ямнюк в сел Білявинці п. Бучач, в родині Олекси й Христини з роду Неділенко Лесик, 18 серпня 1905 р. Молодість свою провела покійна в домі батьків. 10 лютого 1930 р. Тодорка Ласик вийшла була заміж за Антонія Ямнюк, що походив з сусіднього села Осівці біля Бучача. Вінчав їх парох Білявинців о. В. Гнатів. В шість тижнів по шлюбі молода пара попрощалася з батьками, родиною, приятелями та всіми односельчанами і виемігрувала до Канади. На саме Благовіщення кидали вони рідну землю та йшли в широкий світ кращої долі шукати.

В Канаді осіли були Антін і Тодорка Ямнюк в Стівен у саскачеванській провінції, де винаймали фарму. Там і прожили вони 8 років. Купивши землю (дві фарми) в Нора ще 11 років фармували обоє в саскачеванській провінції.

1948 року переселились вони на сталий побут до Едмонтону. Тут муж покійної через два роки працював столяром, а відтак працював при давцем у рілєстейт. Бог благословив подружжя Ямнюків дітьми, добрим поводженням та кріпким здоровям. Щойно 1964 р. захворіла була покійна Тодорка і мусіла піддатись операції жовчевих каменів. Але біль скоро проминув і забувся.

В рік пізніше обоє п-во Ямнюк відвідали Україну, були в родинному селі Білявинцях, бачились з мамою покійної Тодорки, братами. Були в Осівцях та відвідали родину п-на Ямнюка. Здавалось все гаразд буде і обоє зможуть на старші літа користати з заслуженого відпочинку. Та так не сталось. В лютому ц.р. покійна Тодорка почала занепадати на здоров'ю. Лікарі не могли врятувати цінного життя і 25 березня бл. п. Тодорка, заосмотрена святих Напуттям, закінчила нежданно життя.

В п'ятницю, 24 березня в Парк Мемориял похоронному заведенні відправив о. В. Тарнавський Панахиду та виголосив прикарпну духовну мову. В суботу, 25 березня в парафіяльній церкві св. Юрія Побідоносця відправлено похоронні обряди, що почались заупокійною св. Літургією. Служили її парох церкви св. Юрія о. В. Тарнавський та о. Р. Ганкевич односельчанин покійної Тодорки. Велике число рідних, приятелів, знайомих взяли участь у похоронах по покійній Тодорки. Її оплакують муж Антін, сини Микола в Едмонтоні, дочки Юстина замужня за Василем Аядрійчуком у Ваикувер і Марія, замужня за Тері Бурденим. В Україні оплакує покійну її 105-річна мати та брати Микола, Іван і Корнеелько, усі в Білявинцях, та два внуки. У поминальній проповіді о. парох В. Тарнавський звернув увагу на правду, що її голосить нам кожний обряд похорону — тимчасовий наш побут на землі ми повинні використати на те, щоб запевнити собі вічну щасливість на тому світі. По похорові в парафіяльній залі церкви св. Юрія відбувся поминальний обід, що його приготовили на прохання мужа покійної членкині Марійської дружини пань. В часі обіду о. Р. Ганкевич згадував про покійну та її родину в Білявинцях. З приводу похоронів передано на фонд "У. В." 40.00 дол. За жертву на пресовий фонд щиро дякуємо, а покійній Тодорці вічна пам'ять.

В 40-ий день смерти за страданим мужа покійної відбулися поминки у Вадіна, Саск. Заупокійну Службу Бо жу та панахиду відслужив місцевий парох о. А. Шесюк, в понеділок, 4 травня. Після Служби Божої відбувся в парафіяльній залі поминальний обід, в часі якого о. парох згадав теплими словами покійну.

Поминки п бл. п. Теклі Дацюк в Едмонтоні

В суботу, 20 червня ц.р., рано, в церкві Пресв. Євхаристії в Едмонтоні, о. Й. Федуник, місцевий парох, відслужив у 40-вий день від смерти поминальні богослужіння по бл. п. Теклі Дацюк. На богослуженні зібрались всі діти, внуки та родина й приятелі, що живуть у Едмонтоні, щоби спільно пом'янути маму, якої втрату приходиться їм всім важко переживати.

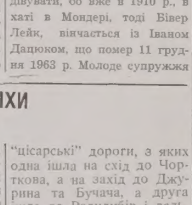

бл. п. Текля Дацюк

6 травня покійна Текля Дацюк, хоч у шпиталі, але із надією на скорий поворот до дому, відзначувала 77-річчя своїх уродин. Вигладало, що всьо в порядку із її здоров'ям та що вона знову повернеться до своїх дітей й внуків. Та інакша була воля Всевишнього. В неділю, 19 травня рано вона знову ненадійно захворіла й за кілька минут віддала свою душу в руки Всемогучого Бога, якому вірно служила все своє, повне праці й молитви, життя.

Покійна Текля народилася 6 травня 1893 р. в селі Бовдури, пов. Броди, Західна Україна, тоді під Австрією. Малою, бо ледве 11-літньою дівчиною разом зі своїм родичами, Войтковими, покидає рідне село 1904 р. та емігрує до Канади. Родина Войтковых осідає в околиці Мусідори, Альберта. Тут походять її молодечі перші роки поселення в Канаді. Та не довго прийшлося пок. Теклі дівувати, бо вже в 1910 р., в хаті в Мондері, тоді Вівер Лейк, вінчається із Іваном Дацюком, що помер 11 грудня 1963 р. Молоде супружжя благословив о. Тимочко ЧСВВ.

Зразу молоде супружжя оселяється на гомстеді на Мусідорі, а 1918 р. переходять на фарму біля Мондеру, де прожили до 1929 р. Коли одначе трапилася нагода мати кращі фарми, родина Дацюків переселюється в околицю Ренфурлі, де проживали до 1949 р. В тому році переходять на добре заслужений відпочинок до Едмонтону, де обоє стають добрими й діяльними членами парафії Пресв. Євхаристії, яка тоді якраз ставила свої перші самостійні кроки.

Покійний Іван Дацюк разом із своїм теж вже покійним швагром Фредом Войтковим багато часу і фізичної праці вложили в будову церкви Пресв. Євхаристії, а передусім її відгідного підвалу, де нині приміщується церковна заля. Покійна Текля не залишалася позаду свого мужа Івана, а помагала чим могла й як могла, щоби тільки будова церкви йшла вперед. Нераз не два, доки ще здоров'я її дозволяло, приходила спеціально во час Едмонтонської виставки, помагати в кухні, хоч останнью її сили вже не дуже то допісували.

Покійна Текля разом із своїм мужем Іваном виховала й благословила в життя 9 дітей: 2-ох синів — Василя й Йосифа, оба у Ню Вестмінстер, Бр. К., та 7 доньок: Марія Бачинська — Едмонтон, Софія Дячук — Ню Вестмінстер, Бр. К., Ксеня Кордибан — Едмонтон, Ольга Котенко — Суррей, Бр. К., Настя Пазюк — Ваикувер, Бр. К., Анна Ватсон — Едмонтон і Леся Гасай — Едмонтон. Крім того зблишилось 24 внуків і 12 правнуків, які сьогодні в сумному колі виряджають у вічність свою незабуту все добру маму, бабуню й прабабуню.

У вівторок, 12 травня ц.р. в Парк Мемориял о. Я. Федуник в співслуженні о. протоігумена М. Дацюка ЧСВВ відслужив парастас. У середу 13 травня, рано в церкві Пресв. Євхаристії відслужили оба згадані отці соборну Службу Божу й похорон. В час похоронів прощали покійну о. парох та о. протоігумен М. Дацюк, по українській й англійськи. Покійну Теклю, що була вузнюком о. протоігумена, прощав він зі сльозами в очах не лише як добру вуйнку, але як рідну маму, бо коли на 11 році життя він стратив свою рідну маму, покійна Текля, не дивлячись на велику громадку власних дітей, щиро заопікувалася сиротами та стала для них рідною мамою.

По похороних відправах тіло покійної спочило на цвинтарі св. Михаїла. Діти покійної запросили всіх присутніх на поминальний обід до Рослин Готелю. До похоронів співав п. А. Хомляк. Похорон справно перевело похоронне заведення Парк Меморіял.

На „Українські Вісті" п. Ксеня Кордибан зложила 10.00 дол. За жертву щиро дякуємо, а покійній Теклі вічна пам'ять.

Учасник

Альвена, Саск.: – похорон бл. п. Анни Боднар

В п'ятницю, 10 жовтня 1969 р. в шпиталі в Кадворт упокоїлася в Бозі, по довгій недузі, бл. п. Анна Боднар, прожившии 89 років свого трудолюбивого життя.

Покійна прийшла на світ 25 жовтня 1880 р. в селі Борисів, пов. Борщів, Західна Україна. До Канади приїхала 1902 р. зі своїм мужем Теодором та одною маленькою дитиною. Подружжя осіло на фармі, 9 миль на північний схід, від міста Вонди, Саск.

Як усім піонерам, що осідали на гомстедах в Канаді, нелегко було жити й п-ву Боднар. Треба було корчувати ліс й виробляти поле під управу збіжжя, будувати хату та господарські будинки, ще й заробляти гроші, щоб було защо купити найконечніших речей.

Близько не було можливости заробітку тому чоловік покійної Теодор, враз із своїм братом Іваном, ходили пішком до Ріджайна на заробітки, щоб здобути деякий гріш для ведення господарки.

Після кількох перших дуже тяжких років, положення дещо покращало й п-ву Боднарам жилося дещо легше. Попри працю на фармі покійний Теодор та його дружина мали також час для своєї церкви й парафії. Вони не лише були добрими парафіянами та ходили на богослужби, але й подарували площу на церкву та на цвинтар. На тому цвинтарі тепер спочивають вони обоє вічним сном, поруч своїх родичів з обох боків, братів, дальшої родини та інших членів місцевої парафії.

Обоє Боднарі були діяльними членами місцевої громади та примірними батьками для своїх дітей. Були вони віддані кожній українській справі, яку радо підтримували та на які вони радо складали свої жертви. Вони дуже дорожили традиціями Української Церкви та українського народу й старалися їх плекати самі та передати своїм дітям. В їхньому домі завжди були миле бачениии й сердечно приїманими гістьми священики, дяки, вчителі, колядники та кожний, хто лиш завитав до їхньої хати.

бл. п. Анна Боднар

Покійна Анна належала до жіночих товариств, в яких праці вона брала живу участь. Вона радо дбала про порядок в церкві та через довгі роки була старшою сестрицею церкви „на Боднарах", як називано ту церкву, що її збудовано на площі, подарованій п-вом Боднарами.

Покійна Анна ще з молодих років вміла читати й писати плавно по-українськи й по-польськи. З польської мови в Канаді вона не мала багато користи, зате по-українськи читала книжки та „Українські Вісті", які вона передплачувала через довгі роки.

На старші роки покійна перейшла жити до поблизького містечка Альвени, щоби відпочити від життєвих трудів та зажити добре заслуженим відпочинком. Покійна майже ціле життя хворіла на серце й часто мусіла шукати помочі на свою хворобу по шпиталях в Саскатуні, Вакзв, Шелбрук та Кадворт. Тому, що послідними роками покійна занемагала, вона часто проживала через якийсь час при своїх дітях. Коротко перед смертю вона перебувала у своєї дочки, зам. Стадник в Шелбрук, де захворіла. Її перевезено до шпиталю в Кадворт, де вона й померла.

Покійну Анну оплакують п'ять дочок: Тереса, зам. Рак, в Саскатуні, Франя, зам. Бунька, в Калгарах, Альберта, Маруся, зам. Чеаик, в Судбури, Онт., Юзя, зам. Кіпаш, в Альвені, Саск., та Галя, зам. Стадник, в Шелбрук, Саск. Окрім того чотири сини: Михайло в Альвені, Саск., Тома в Принс Альберт, Саск., Ізидор в Едмонтоні, Альберта та Мирослав в Альвені, Саск. Один син Микола помер 1963 р. на 43-ому році життя. Покійна дождалася 29 внуків та 26 правнуків.

Похорон покійної відбувся з церкви св. Петра й Павла „на Боднарах" на місцевий цвинтар. Похоронні обряди та заупокійну Службу Божу відслужив о. А. Хорунжий із дяками п. І. Скакунов та п. П. Томпольським з Дани.

Після похорону відбувся поминальний обід, що ним займалися сини та дочки покійної, а альвенське жіноцтво подбало про обслугу при столах.

Під час обіду переведено збірку на українську пресу, з якої передано 13.00 дол. на „Українські Вісті".

В сороковий день від смерти покійної сини та дочки подбали про заупокійну Службу Божу та парастас за душу покійної, що їх відслужив о. А. Хорунжий із дяком п. А. Томпольським з Дани.

За жертву на пресовий фонд „Українських Вістей" щиро дякуємо, а покійній Анні вічна пам'ять.

ПОДЯКА

Горем прибиті по втраті нашої незабутньої, бабуні та прабабуні, складаємо із глибини душі подяку всім тим, що ділили наше горе й наш смуток. Дякуємо всеч. о. А. Хоружкому за відслужения похорону, заупокійних Служб Божих та за прощальне слово. Наша щира подяка п. І. Скакунові та п. П. Томпольському. Сердечно дякуємо за лікарську опіку лікарям із Саскатуну, Вакав, Шелбрук і Кадворт, Саск.

Дякуємо вашим приятелям за жертви на Службн Божі, як теж тим, що несли труину з тліиними останками. Дякуємо місцевому жіноцтву за приготування поминального обіду. Вкінці дякуємо всім тим, що прийшли віддати послідну прислугу нашій дорогій незабутній матері та взяли участь в помивальному обіді. Нехай земля, на якій вона такі довгі роки трудилася, буде легкою, а Всевишній Господь нехай прийме її душу у свої вічні оселі.

Вічна їй пам'ять.

Сини, дочки, внуки та правнуки

ВЕЛИКА УКРАЇНСЬКА АПТЕКА
MARKET DRUGS LTD.
через дорогу від міського ринку (маркету)
10203 – 97 вул., Едмонтон, Альберта
Борис А. Фербей і п-і Леся Івасюк
Найбільший склад ветеринарних ліків ев Едмонтоні
Найбільший склад дріжджів та всіх додатків до виробу домашнього вина.

УКРАЇНСЬКЕ ВИСИЛКОВЕ БЮРО
ВИСИЛАЄ РІЗНОРОДНІ ПОСИЛКИ
ДО СССР ВАГОЮ ДО 44 ФУНТІВ,
МАЄМО НА СКЛАДІ:
хустки, светри, матеряли на убрання, суконки, шкіру на чоботи, черевики, подвійну всипу на перини.
ВИСИЛАЄМО ГРОШІ БЕЗ ЖОДНОЇ ОПЛАТИ, ДОЛЯРОВІ СЕРТИФІКАТИ ЗДА
Приймаємо замовлення на мешкання — повна гарантія.
Про дальші інформації прошу писати до:
KOSMOS EXPORT - IMPORT
П. Остапчук - керівник
332 Fillmore Avenue
Buffalo, N.Y. 14206
Ph.: 856-2674

МОЇ КАНАДСЬКІ ШЛЯХИ

НАШІ "ПАНИ"

Василь ГАВРИШ

Називаю їх панами, бо ми вдома звичайно говорили про дідичів ,що то пани. Дідицьке поле в нас скрізь називалося "панське поле" у відрізненні від "людського поля", тобто селянського. В нашій околиці було кількох дідичів, то хочу дещо про них сказати.

З приходом советської влади наші "пани" скінчилися, то хай бодай пригадаю декому, які то наші "пани" були.

ПАНСЬКІ ПОЛЯ

Як ми їхали з нашого села до наших земель в полудневому напрямі, треба було їхати під гору. А, як ми вже виїхали на гору, то десятки миль перед нами на полудне не було видно нічого, лише поля-чорнозем. З одного боку було поле дідича Завацкого, а з другого нашого дідича Романа Охощкого. Завацкий мав ще більше фільварків у других селах, але коло нас його поле тягнулося аж до Джурина, до Ридодуб на захід, а на полудне аж до Травиня й до сягало майже Поливців та Ягольниці. То був один з найбільших дідичів у нашій околиці. Роман Охощкий мав також багато земель, що тягнулася на полудне від нашого села аж попри не Біле аж до села Ягольниці. Обоз дідичі мали стільки землі, що всі наші селяни разом, що мали по кілька морґів. І то селянське поле було розкинене малими пивками по різних місцях, аж до Травиня. Ми також мали два морги нашого поля аж під Травиням. В Трав ніях було кілька високих насипів-горбів. Нам говорили, що там був великий бій турків із козаками й там згинуло багато воїнів, яких відтак поховано в тих могилах й насипано на верх високий горб, щоб був знак, де їх поховано.

Ми молоді хлопці, як пасли худобу коло тих могил, то бавилися поміж тими могилами "війни". За зброю нам служили "пукавки", зроблені з бзини, з яких стріляли дерев'яними корками. А за високі могили добре було ховатися перед наступом наших "ворогів". Наш дідич Охощкий мав під горбком, коло потічка гуральню, в якій виробляли горілку з бараболі. Бараболі він садив на своїх полях дуже багато. Поруч гуральні була величезна стайня, де він годував худобу відпадками, що залишалися з виробу горілки. На горі були великі господарські будинки фільварку Охощкого.

ДІДИЦЬКА ГОСПОДАРКА

З тою горілкою був нераз клопіт. Звичайно під весну везли горілку з гуральні до Білобожниці на залізничну станцію. Дороги в нашому селі були дуже погані. Вози з бочками запрягали в болоті й нераз треба було кількаиадцять пар коней чіпляти до одного воза, щоб витягнути його по болотнистій дорозі на горб. Найцікавше було те, що близько нашого села був горбок із піском, але нікому не прийшло на думку навезти піску на дорогу й її направити. Не робив того чомусь дідич і селяни не робили. А, як приходили болота, то всі мучилися на тій дорозі. Зате в Білобожниці були дві "цісарські" дороги, з яких одна ішла на схід до Чорткова, а на захід до Джурина та Бучача, а друга ішла до Редидубів і дальше. Обі ті дороги були в дуже доброму стані й їх постійно направляли, навожували каміння та піску й ними було добре їхати.

Дідич Юзеф Завацкі був добрим господарем. Він прим. спроваджував з фабрики цукру вагонами бурякові відпадки, що лишалися з цукру, й ними годував худобу. Його худоба була расова й добірна. Він мав багато волів, яких вживав до обробки поля, мав також дуже гарні коні. Вже за мене він спровадив був шістьскибовий моторовий плуг. Один мотор стояв на одному кінці поля, а другий на другому. Між обома моторами була груба дротяна линва, що тягнула плуг. Поле в Завацкого було дуже врожайне. Він закуповував постійно в касарні уланів у Чорткові увесь кінський гній й возив його на свої поля. Тож не дивно, що на його полях виростали добрі пшениці та жита. За його різні господарські поміни дехто називав його дурним, але він дурний не був, бо все щось нового видумав, що виходили йому на користь в його господарстві.

ВИБОРИ

За моїх часів по селах вже зачинався радикальний рух й селяни починали обстоювати свої права. Як прийшли вибори до парляменту, то українці висунули як кандидата на посла адвоката Горбачевського з Чорткова, а пани

(закінчення на 7 стор.)

Літом низькі ціни за переліт з ЕВРОПИ до КАНАДИ

"СІ-ПІ-ЕР" допоможе вам спровадити вашу родину на відвідини

Не відкладайте нагоди, щоб ваша родина та приятелі побачили вашу нову батьківщину і ваш дім. Цього літа — на це пора — з уваги на знижку цін за переліт, а саме за низькі прогулькові переїзди економічною клясою та низькі ціни за поїздку «відкривати Америку», коли можна легко побачити більше у новому світі.

«СІ-ПІ-ЕР» може для вас полагодити висилку гарного дарунку вашим батькам чи рідним у формі заплаченого квитка подорожі. Ці квитки можна сплачувати догідними ратами.

Зверніться до вашого агента подорожів або найближчого бюра «Сі-Пі-Ер».

Подорож літаками «Сі-Пі-Ер» – то справа на ввесь світ.

CP Air

СУДДЯ ІВАН ДІКУР БУВ ГОЛОВНИМ БЕСІДНИКОМ

Вдалий пікнік Албертських піонерів

В неділю, 28 червня, відбувся щорічний пікнік Товариства українських піонерів Альберти. Хоч погода не надто дописала, то все ж таки на піонерську зустріч прибуло неважне число членів та гостей.

Програмою пікніку проводив вміло, як завжди, посол В. Томин, який також виголосив слово до учасників пікніку. Після того оркестра під проводом п. Н. Черняка відіграла кілька українських мелодій, а чоловічий хор УНДому „Думка" з Едмонтону, під орудою п. М. Іваника відспівав дуже гарно чотири пісні.

Голова Товариства піонерів адв. П. Лазаренко привітав членів Товариства та гостей та повідомив, що вже закінчується друк книжки піонерів, що її видає Товариство, та що книжку можна замовляти в п. Н. Солована, 11135 Groat Road, Edmonton, Alberta.

З черги професор Албертського університету д-р М. Лупул говорив про вклад праці українських піонерів в розбудову Альберти. Хоч їм прийшлося боборювати великі труднощі на початках поселення, та їхня витривалість, пильність, завзяття та віра в Бога допомогли їм те все побороти й забезпечити своїм дітям та внукам не лише краще життя, але й належне становище в канадському суспільстві. Сьогодні діти, внуки та правнуки піонерів займають видні становища в канадському житті, включаючи всі його ділянки, в політичне включно. Сьогодні, в сімдесятиріччя поселення, наше молоде покоління же великий виз-зов: зберегти й закріпити спадщину, які ім залишили їхні предки-піонери. Замість представлення головного бесідника судді І. Дікура, председник відіграв з пластинки короткс слово п. Дікура, яким він в 1951 р., в цьому парку представляв тодішньому прем'єра Канади Сен Лорана.

Бадьора промова теперішнього судді пригадала присутнім, що п. І. Дікур брав живу участь в українському громадському житті.

Свою промову зачав суддя І. Дікур стверджен-ням, що вже минуло три чвертьсторіччя, як перші українські поселенці ступили на канадську землю. Перше українське поселення зачалося якраз лиш кілька миль від Елк Айленд парку. Перша українська оселя розвинулася згодом в велике українське поселення по цілій Канаді.

Українські піонери та їхні нащадки виробили по-верх десять мільйонів акрів урожайної землі, збудували для своїх родин прекрасні доми, церкви, школи, народні доми та інші інституції для виховання молоді. Піонери та їхні діти передпалучали українські часописи, а багато своїх дітей посилали до вищих шкіл та університетів. У висліді сьогодні є багато дітей українських поселенців з високою освітою й вони стали впливі рівноважними громадянами Канади, враз з іншими національними групами, що живуть у Канаді.

Закінчив свою промову достойний бесідник закликом, щоб всі українці шукали способу, як нащадки українських піонерів зможуть задержати свою ідентичність та зберегти українську мову й культуру, якою наші піонери так дорожили й які старалися передати молодому поколінню.

Дальшу частину дня приявні провели на милій гутірці. Пізним вечером всі розїздилися до домів з приємними споминами гарно проведеного дня.

Подав Д. Прокоп

«КАРІБУ»

До Канади повернулися п'ять канадських літаків «Карібу», що їх канадський уряд вислав був до Перу з допомогою потерпілим від землетрусу.

Канада має королеву

написав Дж. Ф. Гейз

Цього місяця королева Єлисавета II відвідала Північно-західні території та Манітобу, де взяла участь у відзначуванні 100-річчя провінції. Для інформації наших читачів друкуємо статтю про відношення королеви до Канади та канадського уряду. (Ред.)

(К. С.) Коли основоположники Канади сто років тому складали Акт Британської Північної Америки, вони взорували уряд Канади на зразку уряду Великої Британії. Але притому задержали старі, традиційні практики таким способом, що він задержує сильні зв'язки з матірною країною, але не ставить абсолютно ніяких перешкод амбіціям, сподіванням і мріям Канади. Важливою справою є, щоб ви про те знали. Зв'язок Канади з Британією це добровільний вибір Канади, а не воля Британії.

Можливо, найпростіше можна б з'ясувати значення британського впливу на канадський уряд твердженням, що Канада ніколи не забула ні батьківської мудрости Англії, ні її помочі і поради в ранніх кольоніяльних часах — так само, як щасливий і багатий син не забуває бідної любови і допомоги крихких, сильних і досвідчених батьків. Ми гордо і щиро цінуємо наших столітніх „батьків", але Британія не має абсолютно нічого сказати в справі правління Канади, ні в справі її законодавства. Ми не платимо ніякої данини або податків Британії тільки за те, що вона дала нам початок.

Як розуміти значення британської корони в Канаді? Наш парлямент визнає королеву Єлисавету II королевою Канади. Її особистим представником тут є генеральний губернатор, назначений королевою на внесок прем'єра міністрів Канади. Його каденція триває п'ять років. Цей уряд здебільшого символічний, так само, як уряд королеви в Британії. Він надає нашому довкіллю старовинний блискучости і кольориту, без яких уряд був би монотонним і безбарвним. Через нього ми задержуємо зв'язок з королевою і плекаємо пошану і любов до корони. Він не має ніяких законодавчих прав.

З черги, кожна провінція має уряд лефтенант-губернатора, який сповняє подібні функції. Ціле значення королівського представництва в Канаді, то більше ніж менше, як призма пошана цієї країни для Британії. Ми не належимо до тієї частини спільноти британських народів, що як хитро-мудрі дідовики намагаються знищити й усунути всі знаки і символи наших початків, хоч виглядає, що деяка частина нашого населення схиляється в тому напрямку і мріє про незалежність в окремій канадській державності, яка не могла би довго вдержатися в умовах Північної Америки.

Механізм канадського уряду є простий. Основний його елемент, то палата громад — парлямент, вибраний населенням. У тій установі засідають представники, які управляють Канадою. Вони обрані більшістю канадців й можуть втратити свої місця в кожних виборах, або бути перевибраними. Провідник найбільшої партії в парламенті стає нашим прем'єром міністрів. Він назначує кабінет, який допомагає йому проводити в життя його політику. Кожний член кабінету очолює один урядовий департамент і відповідає за його адміністрацію. Він також автоматично стає членом державної ради, тобто групи дорадників прем'єра міністрів.

Канада має теж сенат, також за британським зразком. Він є відповідником англійської палати лордів. Головною функцією сенату є рішати про всі законопроекти, ухвалені парляментом. Часто говорять про сенат як про „тверезу, другу думку парляменту".

(закінчення на 8 стор.)

Панель «наркоманія» в Ошаві

Заходами місцевого Осередку СУМ, в порозумінні зі всіми Організаціями Визвольного Фронту та цілою українською громадою Ошави, в неділю, 5-го квітня ц.р. в укр. домі „Дніпро" відбувся панель на тему: „Наркоманія".

Заінтересування наш о г о громадянства, а особливо молоді, було дуже велике. Простора заля дому „Дніпро" вже на пів години перед початком була повністю заповнена, а пізніше деяка частина людей мусіла вернутися назад браку місця. Біля чотирьох сотень людей з великою увагою прислухувалися дуже цікавому обговоренню та дискусії про найбільшу небезпеку модерного суспільства, а головно молоді під сучасну пору, а саме про наркотики, галюциногени та інші шкідливі медикаменти.

Зорганізуванням цього панелю занялася голова місцевого Осередку СУМ — д-р М. Остафійчук, котрий також був його учасником як лікар. Крім нього взяли участь ще такі професіоналісти: мгр Святослав Лівак, як психолог управи шкільництва у Скарборо, Михайло Пісна, як учитель та директор місцевої католицької школи, а дальше головний інспектор місцевої поліційної станиці Джон Пэпел, котрий є фахівцем по наркотиках і вкінці Степан Зубкевич, Л.Л.Б., як адвокат-правник. Председником („модерейтором") був всім знаний, люблений та високо цінений дост. суддя Михайло Стар.

Не дивно, що під таким керівництвом панель випав незвичайно добре і був почаслений на дуже високому рівні. Відбувався він у двох мовах: українській та англійській.

Відкрив його дост. суддя М. Стар коротким словом з представленням всіх панелістів та поданням програми.

Першого до слова попросив д-р М. Остафійчука, котрий в короткому докладі подав вичерпуючі відомості про найголовніші наркотики, галюциногени, стимулянти та інші шкідливі медикаменти, про їхню дію на людський організм та про злощасні наслідки налогу до них.

Мгр С. Лівак з'ясував всякі психічні наслідки вживання наркотиків, головно серед шкільної молоді та студентства, та закликав до повного освідомлення нашого суспільства про наркоманію. Він рівнож вказав на дуже неправильний підхід до цього питання з боку преси, радія та телевізій.

М. Ліско доповідав про проблеми вживання різних медикаментів серед шкільної молоді, про застрашуючий стан у школах Нью Йорку та подав кілька порад родичам та молоді.

Інспектор Дж. Павел розказав в більшості про наслідки вживання, про злочинність, криміналістику та самогубства наслідок та про стан в самій Ошаві. Рівнож коротко з'ясував справу під сучасну пору.

Вкінці адвокат С. Зубкевич представив справу теперішнього законодавства та судівництва відносно самих наркотиків, їх торгівців та налоговців.

Після доповідей відбулася дискусія, в якій взяло участь яких десять осіб зі залі.

Кожний панеліст звертався до молоді бути все на осторозі перед наркотиками та медикаментами, не піддаватися ніяким намовам та при кожній нагоді викривати винних, хто старається розповсюднювати це загальне соціальне лихо.

На кінець д-р М. Остафійчук подякував председникові та панелістам за їх участь та прекрасну підготовку та всім присутним, а головно молоді, що так громадно прибули, бо в тих двох годинах панелю багато інтересного почули та навчилися.

Сподіваємося, що з Ошави візьмуть приклад всі інші наші громади Америки та Канади та наші професіоналісти і зорганізують в себе подібні панелі чи доповіді, головно для нашої молоді, бо це зразу дуже покучи справа і дуже на часі. Стараймося за всяку ціну, всіми можливими способами зберегти нашу молодь!

МОЇ КАНАДСЬКІ ШЛЯХИ

(закінчення з 6 стор.)

мали свого кандидата. Мій вуйко Сусяк з Білої був ліспичим у лісах дідича Завацького і жив поблизу ліса, між Білою і Калинівщиною. Завацький приїхав до Сусяка й намовляв його, щоб той голосував на панського кандидата. А мій вуйко відповів, що він має свого кандидата Горбачевського й буде на нього голосувати. Завацький розлютився зате був так, що мало не трїс зі злости. Але мій вуйко собі з того нічого не робив. Тоді Завацький пішов до побережників й наказав їм голосувати на панського кандидата. Побережники пообіцяли, що зроблять. Завацький вернувся знову до Сусяка й сказав: "Як вийде Горбачевський, то ти вже мене більше ліспичим не будеш!" При виборах панський кандидат перепав і вийшов Горбачевський. Сусяк зібрав усі ділові книжки й повіз до Завацького. Завацький сидів у своїй канцелярії і нічого зразу не говорив. Аж за якийсь час питається Сусяка: "Ти чого прийшов? Що тобі потрібно?" А Сусяк відповів: "Я прийшов сюди книжки, щоб здати вам рахунки, бо ви сказали, що, як вийде Горбачевський, то я у вас не буду мати вже більше роботи. Прошу, заберіть собі книжки." Завацький зірвався з крісла й скочив до Сусяка: "Ти що здурів? Чого хочеш лишати працю? Та ти в мене одинокий чесний чоловік, бо ти мені сказав правду в очі, що не будеш голосувати на нашого кандидата, а ті хрунї-побережники казали мені в очі, що будуть голосувати на нашого кандидата, а голосували на Горбачевського. Я їх більше не хочу бачити на очі. Повикидаю їх усіх з праці, бо інакше, як їх побачу в лісі, я їх постріляю. А ти лишайся дальше на праці". І Сусяк лишився на праці. Через таке поступування Завацького його знову називали дурним. Але він, як мав доброго робітника, то його від себе не пустив.

Завацький мав ще одну слабість. А саме до сільських дівчат. За мене було дві дівчини, що мали від нього діти. Він, що правда, побудував одній і другій добру хату й дав їм по 10 моргів поля й вони повиходили заміж за панських форналів й незле господарили. Але пошани в селі ні вони, ні їхні жінки не мали.

Отаких то панів дідичів мала наша околиця. Вони були власниками найкращих земель в нашому краю й будували скрізь Польщу, що й насміхалися з нас. Аж по другій світовій війні мусіли вони забиратися з України, а їхні великі маєтки перейшли на совхози чи колгоспи.

Рибальство для кожного: як їх ловити

Франсес Мекілквам

(К. С.) — „Дайлінг" — (рибальська штука) означає ловити рибу на гачок і вудку, жадати і провадити вудку, за якою рибалка мусить слідкувати. На плинучий водi можна вживати тільки одну вудку. На льоду не більше двох; рибалка може послуговуватися тонким кінцем якщо він його доглядає. Вудка або приманда не може мати більше як 4 гачки. Коли ж рибалка послуговується штучною примандою, тоді три злучені гачки уживається як один гачок. Не вільно вживати гачків без приманди за вийком коли вживається штучної приманди для жадання і волочення її.

Не дозволено закидати гачки на просторі 25 ярдів ставкової сітки, або 25 ярдів долі водою при нижньому вході до якогонебудь рибосховища. Ловля риби вудкою або іншим способом не дозволена у водах, які зарезервовано для керівництва, або розподу риб. Для ловлі риби на приватних водах треба дозволу власника.

ІНШІ СПОСОБИ РИБАЛЬСТВА

Інші способи риболовлі окреслені у заведенні це глибока сітка, спис і лук. (На невід потрібно спеціяльного дозволу). Ці способи регулюються щодо місця, умов, часу і роду риби до якої вони можуть бути уживані.

Звичайно рибальство є пляноване в цілій провінції. Рибальство мусить відбуватися поміж сходом і заходом сонця за вийком ловлі снеток (смелт). Величина глибокої сітки не може переходити розміру шість на шість стіп якщо вона трикутна, або шість стіп в діяметрі, коли кругла; штучне світло не дозволене при ловлі риби; гарпун недозволений. Пробивати риби заборонено; гака можна вживати для добування риби і рід такого гака є точно окреслений. Не вільно послуговуватися динамітом чи вибуховими речовинами для ловлі чи нищення риби.

Особні правила стосуються рибної приманди. Важливо відмітити, що вужеподібна риба всякого роду, в якій-небудь стадії розвитку не може служити за приманду. Живу приманду не вільно випускати в іншу воду ніж та, в якій вона була зловлена. Звільнення приманди може спричинити започаткування і розмноження родів риби, які можуть бути шкідливі для риби придатної для ловлі. В деяких озерах, заборонено послуговуватися живою приманди.

Недозволяється призонти живу рибу, або наріжок у іншу як свою власну провінцію, а також переносити з одних водозбориш у другі без дозволу міністра земель і лісів.

ДВАДЦЯТИФУНТОВІ ПСТРУГИ — Звичайна справа у водоймі Канімпіскав, Унгава — Впродовж останніх років канадські рибалки знайшли багато нових вод, де можна ловити найбільшу й найкращу рибу. Рибалкам і мисливцям допомагає „Клюб плавця, футра і пера", зорганізований при „Ер Канада".

Фото: Файненшел Пост

ГУБЕРНАТОР БАНКУ КАНАДИ, ЛЮС РАСМІНСЬКИЙ перестерігає канадців, що інфляція залишається найбільшою небезпекою, яка загрожує країні. Центральний банк, заявив він, задержиться при політиці обережного випозичання грошей.

Фото: Глоб енд Мейл

МИСТЕЦЬКІ УКРАЇНСЬКІ КАРТКИ

ВИДАВНИЦВО „КОБЗАР"

У ЕДМОНТОНІ МАЄ ВЕЛИКИЙ ВИБІР МИСТЕЦЬКИХ КАРТОК НА РІЗНІ ОКАЗІЇ:

ЗАПРОШЕННЯ НА ВЕСІЛЛЯ, НА ЗАОВІЛЕЇ, ПОЗДОРОВЛЕННЯ З ДНЕМ ІМЕНИН, НАРОДЖЕННЯ та інші.

Тексти у картках, на бажання замовників, друкуються різними мовами.

За інформаціями пишіть на адресу:

"KOBZAR" Publishers

11641 - 95A Street, Edmonton 18, Alberta

Число телефону: 479-1143, або

Друкарня „Українські Вісті" тел.: 422-5708

ПОГЛЯНЬТЕ НА ВАШУ АДРЕСУ...

Поруч Вашої адреси подана дата, поки заплачена Ваша газета. Якщо передплата вже вийшла, просимо Вас відновити її.

Обов'язуючі тепер приписи міністерства пошти уважають за передплатників часопису лише тих, що мають заплачену передплату на цей рік.

За передплатників, яких передплата не відновлена на цей рік, наше видавництво, крім теперішньої дуже високої оплати, мусить ще доплачувати додатково. Газети для тих наших читачів, треба пакувати й висилати окремо, що завдає нам додаткової праці.

Тому просимо наших Шановних Передплатників, що залягають з передплатою, вирівняти її негайно та не спричиняти нам зайвих коштів та праці.

Дякуємо заздалегідь за зрозуміння в цій справі.

ВИДАВНИЦТВО «УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ»

Українські Похоронні Заведення в Альберті

В годині смутку по втраті дорогої особи в родині, приятеля чи знайомого, звертайтесь за сумлінною і ввічливою обслугою в похороненню, бальзамованню і в закупленню домовини та нагробних хрестів до:

Park Memorial Funeral Directors
8709 - 111 Ave., Phones: 422-2331 & 424-1633, Edmonton

Відділи в таких містах Альберти:
Vegreville, Phone 2011 — Lamont, Phone 53 — Smoky Lake
Myrnam — Vilna — Mayerthorpe — Wildwood

В. М. СМОЛИК, управитель

Направа авт і троків — Перевірка моторів
Продаж високоякісної газоліни та оливи до авт.

Artic Service Station Ltd.
12608 Fort Road Edmonton, Alta. Ph. 476-2212

Власник і керівник: Маріян Страшок

МІСЦЕВІ ТА ЗАМІСЦЕВІ ПЕРЕВОЗИ.
Перевози за контрактом — комерційні ціни.

Jim's Express & Transfer Ltd.
Phone: 422-6669.

JACK STRONG PHARMACY
& CAMERA SHOP
10402 - 82 Ave. — Edmonton, Alta — Ph.: 439-2844
Відкрита щодня від год. 9-ої ранку до год. 9:30 ночі
В неділі і свята від год. 11-ої ранку до год. 9-ої ночі

«ДРУЖИННИКИ» НЕ ДУЖЕ ПЕВНІ

Існує в СССР бригада «дружинників», тобто молодих добровольців, яких завдання — пильнувати, щоб советські громадяни не порушували законів. «Дружинники» — це помічники поліції або її доношчики. Але ті «сторожі закону» самі не надто дбали про закон. Московська преса повідомляє, що поліція тепер реорганізує «дружинників», проводить серед них чистку та буде пильніше над ними наглядати. Вони будуть зорганізовані в більші гуртки (80-100 членів). Їхнім завданням буде пильнувати мешканців околиці, що вони в ній живуть, інформувати про все місцеву поліцію, як теж здавати їй докладний звіт зі своєї діяльности.

RIVER VIEW HOTEL
Свіжо відновлений
НИЗЬКІ ЦІНИ — центрально положений
10136 - 95 Ст., Едмонтон
Тел.: 422-8665

Canadian Denture Clinic
Certified Dental Mechanic
109 Baltzan Building
10156 - 101 Street
EDMONTON, Alberta
Phone: 422-8639
(гарантований дентистичний механік)

Дарунки для рідних в Україну
висилає до ваги 44 фунти
VEGA
UNIVERSAL STORE
10343 - 97 St., Edmonton
Велика обнижка цін!

● Потрібно доброго м'ясара, що міг би робити українські м'ясні вироби. Дуже добрі можливості заробітку. За ближчими інформаціями пишіть на адресу:
MR. P. SCHERBA
c/o 1434 - 8th Ave.,
PRINCE GEORGE, B.C.

● Українська - вдова, на відвидинах з Польщі, 44 роки життя, доброї та сумлінної вдачі, радо б познайомилася з українцем, сумлінної вдачі, з деяким майном та відповідного віку для можливого подружжя. В Канаді буде ще два місяці. Зголошення слати до "Українських Вістей" Box К.Ч.

ЩО ТАКЕ КАРТКА ГРОМАДЯНСТВА?

(К. С.) — Посвідчення канадського громадянства появляється у двох формах: плоский паперовий документ, який одержує новий громадянин після формальної судової церемонії, і мала картка, покрита пластиком, яку можна носити в портфелі.

Кожний канадський громадянин може придбати собі таку картку. Канадський громадянин, то особа, якій признано громадянство, або тільки потребує формального посвідчення громадянства. Щоб отримати вашу картку, напишіть до відділу реєстрації громадянства в Оттаві, або до найближчого суду громадянства за формою аплікації. Лишається тільки виповнити форму, подати документальні докази кваліфікацій і заплатити два доляри.

ДЕНТИСТИЧНІ

Wasson Dental Lab.
BARRY BUILDING
10128 — 103 St.,
Phone 422-4718
Certified Dental Mechanic

ЛЯБОРАТРІІ

BURTON DENTAL
Laboratories
Certified Dental Mechanics
1½ Bl. North of Woodward's
10279 — 101 Street
EDMONTON ALTA

ДЕНТИСТИ

Тел. офісу: 422-2411
дому: 488-2350
Dr. B. N. SHLAIN
ДЕНТИСТ
428 Tegler Building
Edmonton, Alta.

Д-р А. С. НАЙ
ДЕНТИСТ
520 Tegler Bldg.
Edmonton, Alberta.
Office Phone: 422-8553

ОКУЛІСТИ—ОПТОМЕТРИСТИ

DR. KOZAK – CHURCH – CRAIG
OPTOMETRISTS
790 Avord Tower, 2002 Victoria Ave.
Regina — Sask.
Phones: LA 3-6009 LA 2-4347 LA 2-6024

Д-р ПЕТРО СТАРКО
Д-р Йосиф СТАРКО
Д-р ІЛЛЯ СТАРКО
ОКУЛІСТИ
230 Tegler Bldg., Edmonton
Phone: 422-1248

Д-р Левко Г. Фарина
окуліст-оптометрист
522 Tegler Building
Edmonton, Alta.
Телефон: 422-8631
Екзаміную очі —
— Приписовую окуляри

Річна передплата "УВ" – тільки $5.00

Eaton's Hearing Aid Centre

H. M. WENSLEY

● Екзаміную безплатно слух
● Найкращі слухові апарати по найнижчих цінах
● Повна обслуга
Для докладного устійнення пошкоджень вашого слуху зверніться до
MR. H. M. WENSLEY, Eaton's Audiometrist.
ТЕЛ.: 424-0181
Централя слухових апаратів зачинена в понеділок
EATON'S HEARING AID CENTRE, MAIN FLOOR
Member of the Alberta Hearing Aid Dealers Ass'n.

ДІКАРІ — ЕДМОНТОН

Д-р І. Смульський
Лікар і хірург
303 Professional Bldg.,
10830 Jasper Ave.
Phone Office: 424-1814
for appointment

Д-р М. Снігурович
Лікар і оператор
3829 - 118 Ave.,
Едмонтон, Альберта
Phone Office: 479-3318
Res.: 479-4443

Д-р В. А. Шандро
Оператор, спеціяліст нирковий недуг та залози (Простейт гланд), що регулює моч
Член Королівської Комісії Хірургів
Тел. офісу: 488-9797
дому: 439-2408
116 St. & 100 Ave.,
214 Le Marchand Bldg.,
EDMONTON, Alta.

Д-р Г. Стефаник
F.R.C.P.(C)
Лікар - спеціяліст внутрішньої медицини і кормової системи.
215 ACADEMY PLACE
11520 - 100 Ave.
EDMONTON 14, Alberta
Phone Office: 482-4744
Res.: 484-3821

Д-р Н. Д. Голубіцький
PHYSICIAN & SURGEON
603 TEGLER BLDG.
Phone: 422-4543
Res.: Ph.: 452-2907

ХОЧУТЬ ЗМЕНШИТИ КАРИ ЗА ВЖИВАННЯ НАРКОТИК

У зв'язку зі зростом вживання наркотик канадською молоддю федеральний уряд створив окрему комісію, яка мала вивчити всю справу і поробити пропозиції, як поводитися з молодими канадцями, що вживають наркотики. Теперішнє канадське законодавство передбачає довгі кари тюрми за вживання наркотик, і багато молодих людей через це опинилося в тюрмі. Комісія, що її очолював Ле Ден, подала недавно парляментові звіт із своїх досліджень, в якому пропонує зовсім скасувати кару за вживання наркотики маріхуани, а за вживання інших — облегшити кари.

Проект комісії викликав дуже жвавий відгук серед канадців. Одні його схвалюють бо вважають, що таким способом врятується багато молодих людей, які, після довшого перебування в тюрмі, можуть вийти звідти злочинцями, а інші критикують комісію, що вона легковажить справу наркотик і пособляє дальшому поширенню того налогу.

Звіт комісії був навіть предметом дискусії в парляменті. Одначе це не формальний законопроект, тому над ним не голосували.

Над звітом буде ще радити парляментарна комісія та фахівці міністерства справедливости. Щойно тоді парлямент дістане проект зміни закону про вживання наркотик.

НОВИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ ДЕЛЕГАТ НА ПЕРЕГОВОРИ

На голову американської делегації для переговорів з Північним В'єтнамом у Парижі президент ЗДА Р. Ніксон призначив 72-річного дипломата Д. Бруса, що виконував різні дипломатичні місії за президентів Трумена, Айзенгауера, Кеннеді й Джонсона. Брус візьме свій пост 1 серпня.

Наслідком вмаршу американських та південно-в'єтнамських військ до Камбоджі переговори в Парижі були перервані.

AARON DENTURE CLINIC
Затверджений дентистичний механік
10816 - 82 Ave.,
Полудневий Едмонтон
Bus. 432-7035 Res. 434-0493

MYRON'S BACKHOE SERVICE
Спеціяліст для закладання септичних збірників (Septic Tanks), водопроводів та каналів. На септичні збірники даємо гарантію на ціле життя.
Тел.: 799-5527; як нема відповіди дзвоніть на ч.: 799-5659.
Адреса на листи:
MYRON'S BACKHOE SERVICE
P.O. Box 30, GIBBONS, Alta.
Власник Мирон Павлечко

Посилаю —— на передплату "Українських Вістей"
UKRAINIAN NEWS, 10967 - 97 St., Edmonton 17, Alta
Ім'я і прізвище .....
Адреса .....
.....
(Подати в англійській мові)

ЗМІНА АДРЕСИ
10 ЦЕНТІВ
Коли змінюєте місце свого перебування, виповніть цю картку, вирізьте та негайно перешліть на адресу Адміністрації "У.В.":
UKRAINIAN NEWS, 10967 - 97 St., Edmonton 17, Alta
Ім'я і стара адреса: .....
.....
Ім'я і нова адреса: .....
.....
(Адресу писати по-англійськи)

АВТА У ЗДА

У ЗДА є 30 мільйонів приватних автомобілів. Вашінгтонське міністерство транспорту проголосило, що бл. 6 мільйонів автомобілів не мають забезпечення від публічної шкоди (паблік лаябіліти).

Канада має королеву

(закінчення з 7 стор.)

В сенаті ведуться дебати над всіми законопроектами і він або затверджує їх, або відсилає назад до парляменту для дальших дебат.

Сенатори є призначувані на ціле життя. Вони можуть вносити свої законопроекти, т. зв. приватні законопроекти, які не можуть мати ніякого відношення до видаткування публічних грошей.

Канада має два федеральні суди — Верховний суд і суд скарбу. Верховний суд дає остаточні рішення в усіх кримінальних і цивільних справах. Суд скарбу виступає лише тоді, коли корона чи її урядовці є підсудними, або позивачами.

Так в основі представляється канадський уряд. Величезна урядова мережа, яка охоплює нас у щоденному житті є складна, але рівночасно дуже проста. Ви можете свобідно написати до королеви, посилаючи листа до її представника в Канаді — генерального губернатора. На другому кінці урядової системи, ви можете свобідно попросити поради у канадському департаменті рільництва в справі дерева, врожаю чи рослин, і одержите пораду найвищої якости.

Давніше Канада була залежна в деяких справах, головно судівництві від Англії. Тепер рішення Верховного суду Канади є остаточним й англійські суди не мають ніякого впливу на канадське судівництво.

FIX-EASY MEATS!

Good old summertime! And it's even better when you can serve delicious meals without a lot of fuss and bother. Come in today for money-saving, fix-easy meats!

'Burger Bonanza! Always popular, indoors or out . . . juicy ground beef patties served on soft buns with build-it-yourself trimmings.

Smoky Ham Rolls with tender asparagus, handsomely glazed with thinned orange marmalade . . . and broiled quickly.

Crispy Fish Sticks on a bright green bed of broccoli — laced with a sauce of creamy mushroom soup. Easy and elegant.

Speedy Cold-Cut Platter is bountiful, beautiful, and nourishing. Be sure to include sharp cheeses and fresh fruits.

SAFEWAY
CANADA SAFEWAY LIMITED

СКОРО! СОЛІДНО! ДЕШЕВО!

ЗАМОВЛЯЙТЕ ВЕСІЛЬНІ ЗАПРОШЕННЯ
В УКРАЇНСЬКІЙ, АНГЛІЙСЬКІЙ ТА ІНШИХ МОВАХ
Великий вибір запрошених карток та різнородних друкарських черенок.
Маємо теж на складі і виготовляємо картки подяки з різних нагод.
За ближчими інформаціями звертайтеся особисто або телефоном на адресу.
UKRAINIAN NEWS
10967 - 97 St. — Ph. 422-5708